

Czytam
i wiem

Kwidzyn1.pl

... i wszystko
jasne

KURIER

Kwidzyński

UWAGA KIEROWCY

WAŻNE ZMIANY W PRZEPISACH

BLISKO WAŻNYCH SPRAW • Tygodnik lokalny powiatu kwidzyńskiego • Wychodzi od 1991 roku

NR 36/1621 • 21.09.2022 r. • Cena: 3,50 zł (w tym VAT 5%)

KWIDZYN • GMINA KWIDZYN • GMINA PRABUTY • GMINA GARDEJA • GMINA RYJEWO • GMINA SADLINKI

NILEGALNE WYKOPKI W GLINIE

UKRADLI PONAD 2 TONY
ZIEMNIAKÓW Z POLA

SPRAWNA POMOC POLICJANTÓW

GRZYBIARZ ZGUBIŁ SIĘ W LESIE
W OKOLICACH RAKOWCA

SZANSA NA ROZWÓJ CAŁEGO REGIONU

HISTORYCZNE WYDARZENIE KANAL PRZEZ MIERZEJĘ OTWARTY

Foto: Jacek Trzaskowski

W sobotę, 17 września 2022 r., uruchomiona została pierwsza, najważniejsza część inwestycji polegającej na budowie drogi wodnej między Zatoką Gdańską a Zalewem Wiślanym. Po raz pierwszy w powojennej historii Polski można swobodnie wpływać na Zalew Wiślanym z pominięciem rosyjskiej strefy przybrzeżnej i bez konieczności proszenia o zgodę Federacji Rosyjskiej.

Kwidzyn1.pl • czytam i wiem! • facebook.com/Kwidzyn1

KK ISSN 1232-0099 INDEKS 324965

9 771232 009222

MISTRZOSTWA POLSKI W TRÓJBOJU

KWIDZYŃSCY SIŁACZE
Z WORKIEM MEDALI

ROZGRYWKI 5. LIGI PIŁKI NOŻNEJ

WYSOKA WYGRANA
PIŁKARZY SUPRY KWIDZYN

280 ZAWODNIKÓW W MILKO MAZURY MTB

KWIDZYŃSCY KOLARZE
SPISALI SIĘ MEDALOWO

BURACZANA SŁODKOŚĆ

*Z małego nasionka wyrosnie duży cukrowy buraczek
Schowa się za nim zajęte czylu szaraczek
Rosną na niwie żywej buraki cukrowe
Z nich biały cukier na osłodę.*

*A gdy dorosnie, zajeżdżają ogromne kombajny buraczane na lany
Burak wykopany na pryzmy jest składowany
Stamtąd wielkie transportowe ciężarówki prosto do cukrowni
Fabryki sezonowej, takiej buraka przerobowni.*

*Najpierw płukanie, czyszczenie, krajanie
Potem cały proces termiczny, melasy i wysłodków uzyskanie
A najlepszy z tego procesu biały cukier
Kryształ, rafinowany lub puder.*

*Wszystko do magazynów w specjalne wory
Rozwożone do pakowalni, dla pszczałarzy i sklepów na przetwory
Bo cukier to produkt z buraka do wszystkiego
Do ciast, cukierków i torta pysznego.*

*I choć kampania buraczana, cukrownicza krótkotrwała
Ogrom cukru cukrownia wyprodukowała
Bo to sukces plantatorów, transportowców i załogi
Cukier najwyższej klasy, takie teraz wymogi.*

*A najważniejsze by kampania była bez niespodzianek
Nawet krótkotrwały ciąg produkcji przystanek
Bo to zaburzenie cukrowej produkcji
Tu potrzebny spokój bez rewolucji.*

*I padną jakieś kampanii rekordy cukrownicze
Ktoś dokona tych obliczeń
Nowe zaplanowane plantacje
Remonty maszyn do nowego sezonu, nawet przez całe wakacje.*

*I tak od sezonu do sezonu
Systematycznie, planowo, nie od wielkiego dzwonu
Bo to taka cukrownicza specyfika
Dobra kampania i święto cukrownika.*

*I gdyby nie było tej słodkości z buraka
Gorzki smak życia mieszczaucha i wieśniaka
Bo każdy lubi coś słodkiego
A to przecież wszystko z buraka cukrowego.*

*Bo wytwarzanie cukru to produkcji symbioza
Jedyna cukrownia w Malborku dla całego Pomorza
Największa na żułauskiej krainie
Wiozą buraka do zakładu gdzie buraczana słodkość płynie.*

*A i teraz technologia uprawy buraka jest inna
Tak niesie wieść gminna
Inne zabiegi bez ręcznego pelenia, obróbki
A plony duże i buraka słodkości laboratoryjne próbki.*

*Choć cukier słodkości oznaka
Któż nie lizał słodkiego lizaka
A i wata cukrowa się bieli na patyku
Dzięki, dzięki za wszystko cukrowniku.*

Stanisław Orłowski - Malbork

REMONTY PRZED ZIMĄ

Zlikwidują ubytki w jezdniach

POWIAT. Samorząd powiatu zamierza przeprowadzić dodatkowe remonty na drogach powiatowych. Dwa lub trzy razy w roku uzupełniane są ubytki w nawierzchniach dróg. W tym roku postanowiono rozszerzyć zakres prac.

- Wczesną wiosną ogłosiliśmy przetarg dotyczący likwidacji ubytków obejmujących nawierzchnię o powierzchni ok. 9 tys. m kw. Zakładał on zwiększenie tej powierzchni o 15 proc. Zwiększyliśmy już powierzchnię objętą uzupełnianiem ubytków. Nie udało się jednak polecać wszystkich dróg. Ogłosiliśmy następowanie obejmujące 2,5 tys. m kw nawierzchni. Jak tylko rozstrzygniemy przetarg,

nie będzie wówczas takiej konieczności. Szczególnie dotyczy to odcinka drogi Wandowo-Cygany, który jest bardzo mocno zdegradowany. Nie możemy jednak zostawić tych ubytków, bo nie mamy pewności, że uda się nam zrealizować inwestycję na tym odcinku drogi. Ogłosiliśmy więc kolejne prace obejmujące 2,5 tys. m kw nawierzchni. Jak tylko rozstrzygniemy przetarg,

to przystąpimy do realizacji zadania, aby użytkownicy dróg mogli korzystać z nich bez przeszkód - twierdzi Tomasz Pisarek z zarządu powiatu kwidzyńskiego.

W tym tygodniu powinny zostać otwarte oferty zaproponowane przez wykonawców na przeprowadzenie remontu.

(jk)

Bez dymu

Czy dzięki e-papierosom łatwiej namówić palaczy do porzucenia nalogu? Tak twierdzi Louise Ross, wieloletnia szefowa Stop Smoking Service, przez wiele lat związana z magistratem w brytyjskim Leicester. O wapowaniu jako potencjalnie mniej szkodliwej alternatywie dla tradycyjnego tytoniu, które może być drogą do rozwiązania problemu palenia, mówią też niektórzy naukowcy i instytucje zdrowia publicznego.

Taką tezę można też było usłyszeć tego lata podczas odbywającego się co roku Global Forum on Nicotine, jednego z największych wydarzeń poświęconych branży tytoniowej. Jako uczestniczka, wieloletnia aktywistka walcząca z nalogiem palenia papierosów, Louise Ross, dowodzi w swoich publikacjach, że z wapowaniem wiąże się potencjalnie mniejsze ryzyko zdrowotne w porównaniu do tradycyjnego palenia. - To dym wyrządza zniszczenia w naszym organizmie, nie zaś sama nikotyna. Użytkownicy e-papierosów nie trują się dymem, przestają dostarczać organizmowi substancji smolistych obecnych w tradycyjnych papierosach. Oczywiście nie jest to cudowne lekarstwo i jeżeli ktoś palił 40 lat, to nabyte przy tej okazji choroby nie znikną, ale jest to rozwiązanie dla osób, które mają problem z rzuceniem nalogu z dnia na dzień - mówiła Louise Ross.

Problemem w Polsce jest nadal mała wiedza na temat dostępnych możliwości i brak znajomości badań, które za nimi stoją. Tymczasem poszczególne rządy postawiły na wdrożenie strategii redukcji ryzyka, polegającej na rekomendowaniu pacjentom, którzy nie są w stanie porzucić nalogu - potencjalnie mniej szkodliwych

alternatyw, takich jak np. e-papierosy. Robią to rządy Wielkiej Brytanii, Nowej Zelandii, Kanady, czy Japonii.

O potencjalnie mniejszej szkodliwości papierosów elektronicznych mówią również liczne instytucje zdrowia publicznego, w tym Narodowy Instytut Zdrowia i Opieki (NICE) w Wielkiej Brytanii. Już w 2013 r. NICE wyraźnie zalecił brytyjskim lekarzom wdrożenie tzw. technologii redukcji ryzyka, polegającej na rekomendowaniu ich pacjentom, którzy nie są w stanie porzucić nalogu.

Z kolei nowozelandzkie ministerstwo zdrowia stwierdziło w swoim komunikacie, że „poprzez lepszą regulację prawną i dostęp do publicznej informacji, jest okazją do wspierania palaczy, by przetrucili się na mniej szkodliwe alternatywy, znacząco ograniczając ryzyko dla zdrowia ich i najbliższych”.

Trzeba jednak zwracać szczególną uwagę na to, po jakie zamienniki wyrobów tradycyjnych oraz po jakie e-papierosy sięgamy, czy są to produkty przebadane i poddane testom laboratoryjnym, czy bierzemy do ręki produkt, którego ostateczną formułę i skład wcześniej zbadano. Warto bowiem wiedzieć, że na rynku mamy

e-papierosy działające w systemach otwartych oraz zamkniętych, z gotowymi do użytku wymiennymi kartridżami, takie jak na przykład w urządzeniach Vuse ePod.

Na ten aspekt zwracają uwagę także polscy naukowcy, na przykład prof. Artur Badyda z Politechniki Warszawskiej podkreśla, że trzeba zadbać o regulację. - Powinno się zakazać tego, by użytkownik mógł ułożyć do e-papierosa cokolwiek, co mu się podoba, bo później mamy do czynienia z poważnymi następstwami zdrowotnymi, spowodowanymi zastosowaniem substancji o nieznanym składzie chemicznym.

Zasadną wydaje się teza wygłoszona przez Davida Sweanora z Uniwersytetu w Ottawie: - Widzimy znaczącą liczbę konsumentów, która wyraża chęć przestawienia się [na alternatywy-przyp. red.], jeśli dostępne są zarówno produkty, jak i informacja o nich.

ZABIEGAJĄ O PIENIĄDZE Z RFRD

Złożono trzy drogowe wnioski

POWIAT. Samorząd powiatu liczy na dofinansowanie modernizacji oraz remontu trzech dróg. Wnioski zostały złożone w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Pierwszy wniosek dotyczy odcinka drogi, na którego modernizację powiat składa wnioski o dofinansowanie już od kilku lat.

- To odcinek drogi z Moraw do Rakowca. Składaliśmy wniosek do Polskiego Ładu, ale nie uzyskaliśmy środków. Złożyliśmy wniosek na modernizację odcinka o długości 2 km. Wartość tego projektu to ok. 4 mln zł. Drugi wniosek dotyczy drogi w gminie Prabuty. To odcinek drogi o długości ponad 2 km z Prabut do Sypanicy, położony za mostem przez Liwę. Ten odcinek drogi jest mocno zdegradowany. Wartość tego zadania to ok. 4 mln zł. W Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg wydzielona została także tzw. pula remontowa, na którą przeznaczono ok. 25

proc. środków. Trzeci rok z rzędu składamy wniosek o dofinansowanie remontu drogi z Krzykos do Zebrowa w gminie Gardeja. Cheemy wykonać remont metodą Slurry Seal, która umożliwia położenie trwałej, cienkiej warstwy masy bitumicznej na zimno. To odcinek o długości 7 km. Droga jest w dość dobrym stanie. Została ona zmodernizowana w 2014 roku. Jeżeli jednak nie przeprowadzimy remontu w ciągu dwóch czy trzech najbliższych lat, to droga będzie wymagała już nakładów inwestycyjnych. Obecnie mówimy o remoncie całego odcinka o

długości ok. 7 km za ok. 1,8 mln zł. Inwestycja, czyli przebudowa 1 km drogi to już koszt ok. 2 mln zł, czyli koszty inwestycji wyniosłyby ok. 14 mln zł. Metoda Slurry Seal, o której dofinansowanie zabiegamy, pozwoli na przedłużenie żywotności tej drogi od 5 do 8 lat - podkreśla Tomasz Pisarek z zarządu powiatu kwidzyńskiego.

Samorząd powiatu od kilku lat z powodzeniem stosuje nową metodę do remontów dróg. Pierwszą drogą wykonaną metodą Slurry Seal był remont drogi Klecewko-Pułkowie-granica powiatu w gminie Ryjewo. (jk)

APTEKI DYŻURNE W KWIDZYNIE

21.09.2022 ALBA ul. Korczaka 10B 279-78-43
22.09.2022 DBAM O ZDROWIE ul. 3 Maja 26 736 698 018
23.09.2022 EURO APTEKA ul. Krótka 4 512 920 439
24.09.2022 FARMACJA 24 ul. Brat. Narodów 52 261-03-26
25.09.2022 GEMINI ul. Chopina 27 261-06-52 2
26.09.2022 MEDAPTEKA ul. Piłsudskiego 22 246-72-76
27.09.2022 STAROMIEJSKA ul. Targowa 15 247-27-02

PO KLÓTNIE I WYLEGITYMOWANIU NAJBLIŻSZY CZAS SPĘDZI W WIĘZIENIU

Poszukiwany wpadł podczas... awantury z kolegą

Najbliższe 50 dni spędzi w więziennej celi 48-latek, który został zatrzymany przez funkcjonariuszy podczas interwencji. Sprawdzenie w policyjnych systemach wykazało, że był on poszukiwany przez wolsztyński sąd.

Do codziennych czynności wykonywanych przez policjantów bez wątplenia możemy zaliczyć legitymowanie. Funkcjonariusze przystępują do ustalania tożsamości zazwyczaj w celu zapobiegania, rozpoznania, a także ujawniania sprawców wykroczeń, przestępstw, czy osób poszukiwanych. Z policyjnej praktyki wynika, że legitymowanie coraz częściej prowadzi do zatrzymań. Tak było i tym razem.

W sobotę, 17 września rano oficer dyżurny został powiadomiony o awanturze na terenie gminy Dzierżoń. Chwilę później policjanci dotarli we wskazane miejsce. Gdy weszli do hotelowego pokoju, awantura trwała w najlepsze. Jak się okazało, to dwaj mężczyźni wszczęli kłótnię między sobą.

Standardowo, jak podczas

każdej interwencji, funkcjonariusze przystąpili do ustalania danych mężczyzn, oraz do ich sprawdzenia w policyjnych systemach. Okazało się wtedy, że jeden z nich 48-latek był poszukiwany przez wolsztyński sąd.

Funkcjonariusze zatrzymali krewkiego mężczyznę i trafił on wprost do więziennej celi. Za przestępstwo jakie wcześniej popełnił spędzi w niej najbliższe 50 dni.

KPP Sztum

GDY MĘCZYZNA LEŻAŁ ZERWALI MU ŻŁOTY ŁAŃCUSZEK

Zatrzymani sprawcy pobicia z rozbojem

Dzięki intensywnym działaniom sztumscy kryminalni ustalili i zatrzymali dwóch mężczyzn podejrzewanych o pobicie oraz rozboj. 17 i 18-latek usłyszeli zarzuty, a za popełnione przestępstwa grozi im surowa kara – nawet do 12 lat więzienia.

Dyżurny sztumskiej komendy otrzymał zgłoszenie, że w Starym Dzierżogoniu doszło do pobicia i kradzieży złotego łańcuszka. Okazało się, że mieszkaniec powiatu został najpierw pobity przez dwóch młodych mężczyzn, a kiedy poszkodowany leżał, sprawcy zabrali mu złoty łańcuszek, po czym uciekli.

Po przejrzeniu zapisu kamery monitoringu, mundurowi natychmiast zatrzymali dwóch mężczyzn podejrzanych o to przestępstwo.

Zebrane przez policjantów dowody pozwoliły na przedstawienie obu mieszkańcom powiatu zarzutów udziału w pobiciu oraz rozboju. Teraz grozi im nawet do 12 lat więzienia.

KPP Sztum

MATERIAŁ INFORMACYJNY

ZBADAJ SKÓRĘ JEŚNIĄ

Słońce opala i wprowadza nas w doskonały nastrój. Jednak może nam także zaszkodzić. Dlatego powinniśmy chronić się przed promieniowaniem ultrafioletowym. Dotyczy to zwłaszcza osób o jasnej karnacji. Intensywne opalanie bez filtra, podobnie jak używanie solarium może ożywić komórki nowotworu złośliwego – czerniaka. Najłatwiej się o tym przekonać jesienią, gdy pojawiają się skutki letnich kąpiei słonecznych.

– Nawet nie wiem, kiedy ta mała brązowa plamka pojawiła się na przedramieniu. Zwrócił na nią uwagę tatuażysta i od razu powiedział, że nie będzie mi robił żadnej dziury, dopóki nie przyniosę zaświadczenia od dermatologa, bo to znamie

mu się nie podoba – opowiada Konrad, kierowca ciężarówki z łańcuta.

Konrad miał mocno opaloną lewą rękę, jak większość zawodowych kierowców. Często jeździł do Włoch, które bardzo lubi, bo mógł tam cieszyć się intensywnym słońcem Południa. Zawsze zazdrościł kolegom opalenizny. On, jasny blondyn, od słońca robił się co najwyżej czerwony. Początkowo był wściekły na gościa z salonu tatuażu, bo chciał mieć piękne wzory na ciele na swoje 33 urodziny, a ten odesłał go z kwitkiem! Jednak po powrocie do domu zauważył, że pod pachą drugiej ręki rośnie brat-bliźniak „znaczka” z przedramienia. Oba znamiona wyglądały zupełnie inaczej niż morze piegów i odbarwień, które pokrywały całe jego ciało.

POD LUPĄ

Na badanie dermatologiczne nie obowiązuje rejonizacja i można się zgłosić bez skierowania. Lekarz ogląda niepokojąco wyglądającą zmianę na skórze przez dermatoskop, który daje nawet 70-krotne powiększenie. Urządzenie umożliwia fotografowanie obiektu, można więc przy następnej wizycie porównać, czy znamie zmienia się w czasie i czy się powiększa.

Znamiona Konrada rosły szybko i nawet on sam zauważył, że każde powiększyło się o jakieś 2-3 milimetry w ciągu miesiąca, kiedy czekał na umówioną wizytę lekarską. Od razu został skierowany do chirurga na wycięcie znamion. Badanie histopatologiczne wykazało obecność komórek rakowych w pobranym materiale. Na szczęście diagnoza przyszła na tyle wcześnie, że można było podjąć leczenie i uniknąć przerzutów. Konrad dalej jeździ tirem po Europie, ale definitywnie zrezygnował z tatuażu, bo woli teraz ubierać tradycyjne męskie koszule, które chronią całe ręce przed promieniowaniem UV.

W słoneczne dni nosi ciemne okulary z filtrem, czapkę z daszkiem i używa kremów z filtrem.

RYZYKO

Co roku raka skóry diagnozuje się u niemal 4 tysięcy Polaków. Co trzeci chory ma przerzuty, a więc w ich przypadku diagnoza jest mocno spóźniona. Wykrycie czerniaka na wczesnym etapie choroby daje nawet 97 proc. szansy na całkowite wyleczenie.

Osoby o jasnej karnacji, opalające się z trudem i łatwo ulegające poparzeniom słonecznym powinny regularnie, badać skórę pod kątem ryzyka wystąpienia czerniaka. Jesień to najlepszy czas na zbadanie skóry, bo wtedy znika letnia opalenizna i wszelkie zmiany na skórze są bardziej widoczne. Choroba pojawia się częściej u osób, w których rodzinie występował już ten rodzaj nowotworu. Niemal u połowy chorych bezpośrednią przyczyną namnażania komórek nowotworowych jest mutacja genu BRAF. Czynnikiem sprzyjającym wystąpieniu choroby jest długie przebywanie na słońcu i narażanie ciała na ostre promieniowanie UV przez korzystanie z solarium.

Niepokojące objawy to ciemne znamiona na skórze o nieregularnych brzegach, często wypukłe lub grudkowate. Trzeba śledzić zmiany tych niecodziennie odbarwień, ich powiększanie się, narastanie i pojawianie się nowych. Należy też pamiętać o zapewnieniu dzieciom ochrony przed słońcem. Ich skóra jest bowiem bardzo delikatna.

PROFILAKTYKA

Choć czerniak to jedna z najgroźniejszych odmian raka, to można się przed nim chronić stosunkowo prosto. Wystarczy unikać nadmiernego opalania, stosować filtry UV dopasowane do intensywności nasłonecznienia i rodzaju skóry, i nigdy nie

korzystać z solarium, które emituje promieniowanie kilkakrotnie silniejsze od naturalnego. To nie znaczy, by całkowicie chować się przed słońcem, które wspomaga odporność na wirusy i poprawia nastrój, ale nie wolno z tym przesadzać.

Nie warto panikować na widok każdego pieprzyka, bo większość z nich nie stanowi zagrożenia. Trzeba jednak pamiętać, że choć zwykły pieprzyk nie jest czerniakiem, to czerniak może wyglądać jak pieprzyk. Nie można ignorować żadnej zmiany na skórze, która pojawiła się nagle, rośnie lub jątrzy się, ma nieregularne brzegi, wypukłości czy grudkowatą strukturę.

Chcesz wiedzieć więcej, szukasz informacji na temat bezpłatnych badań, wejdź na www.planujedlugiezycie.pl lub zadzwoń na bezpłatną infolinię 800 190 590.

Infolinia jest czynna 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu.

Ministerstwo Zdrowia

PLANUJĘ DŁUGIE ŻYCIE

Kampania społeczna „Planuj długie życie” realizowana w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, finansowana ze środków Ministra Zdrowia.

Z pola zniknęło prawie dwie tony ziemniaków. Policjanci zatrzymali złodziei

Dzielnicy z Posterunku Policji w Sadlinkach podczas prowadzonego spotkania środowiskowego z mieszkańcami gminy Sadlinki dowiedzieli się o kradzieży dużej ilości ziemniaków. Nieznani sprawcy z działki rolnej w miejscowości Głina w gm. Sadlinki wykopali i ukradli 1700 kg ziemniaków o łącznej wartości 5000 złotych. Policjanci ustalili i zatrzymali sprawców, grozi im do 5 lat pozbawienia wolności.

Dzielnicy z Posterunku Policji w Sadlinkach podczas spotkania środowiskowego z lokalną społecznością na terenie gminy Sadlinki dowiedzieli się, że dwóch mężczyzn prawdopodobnie z sąsiedniego powiatu jeździ po okolicznych polach i kradnie plody rolne.

Dzielnicy w trakcie tego spotkania ustalili również, że 46-letni mieszkaniec gminy Sadlinki w ten sposób stracił bardzo dużą ilość ziemniaków. Od tego mężczyzny przyjęto zawiadomienie, z którego wynikało, że w okresie od 5 do 11 września z jego pola uprawnego skradziono około 1700 kg ziemniaków o wartości 5 tys. złotych.

W trakcie spotkania dzielnicy ustalili również jakim samochodem poruszają się sprawcy kradzieży, jak się okazało byli to mieszkańcy gminy

Grudziąd. Wczoraj policjanci z Posterunku Policji w Sadlinkach zatrzymali do tej sprawy dwóch mężczyzn w wieku 63 i 35 lat, którzy przyznali się do przestępstwa kradzieży i oznajmili, że skradzione plody rol-

ne sprzedawali na lokalnej giełdzie. Sprawcy zostali osadzeni w policyjnym areszcie. Za popełnione przestępstwo kradzieży grozi im kara do 5 lat pozbawienia wolności.

KPP Kwidzyn

Policjanci odnaleźli grzybiarza, który zgubił się w lesie

Rozpoczął się sezon grzybobrania. Niestety dość często zdarza się, że osoby wybierające się do lasu na grzyby tracą orientację w terenie i nie potrafią odnaleźć drogi powrotnej do zaparkowanego pojazdu czy domu. Policjanci apelują o rozsądek i zachowanie bezpieczeństwa podczas wypraw do lasu. Wczoraj kwidzyński funkcjonariusz otrzymał zgłoszenie o zagubionym w lesie mężczyźnie. Na szczęście 39-latek z powiatu tczewskiego cały i zdrowy wrócił do domu.

Okolo godziny 15.00 dyżurny kwidzyńskiej jednostki został poinformowany, że w okolicach miejscowości Rakowice w gminie Kwidzyn mężczyzna zgubił się w lesie. 39-letni mieszkaniec powiatu tczewskiego wybrał się do lasu na grzyby. W pewnym momencie stracił orientację i nie potrafił odnaleźć drogi powrotnej do swojego samochodu.

Skierowany do tej interwencji doskonale znający topografię terenu patrol prewencji z Kwidzyna na podstawie informacji, jakie uzyskali od mężczyzny, od razu wytypował miejsce, w którym mógł znajdować się zaginiony 39-latek. Jak się okazało, przypuszczalnie funkcjonariuszy były trafnie. Policjanci zauważyli zagubionego

mężczyznę i na podstawie jego relacji zawieźli go w miejsce, w którym czekała przy samochodzie na niego żona.

Z pewnością tę przygodę zapamiętają do końca życia i nie powtórzą ponownie popelnionych błędów.

Jeśli wybieramy się do lasu, pamiętajmy o znajdujących się w nim słupkach oddziałowych, dzięki którym będziemy mogli w łatwy sposób ustalić na-

szą pozycję. Słupki oddziałowe to kamienne lub betonowe znaki, które na każdej ze ścian posiadają oznaczenie znajdujących się w pobliżu oddziałów leśnych, np. 13, 12, 29 i 28. W przypadku zagubienia się, podanie liczb ze słupka pod numerem alarmowym 112 pozwoli na łatwe zlokalizowanie naszej pozycji oraz skierowanie odpowiednich służb w konkretne miejsce. KPP Kwidzyn

Od 17 września ważne zmiany w przepisach prawa o ruchu drogowym

Już od 17 września nastąpią kolejne zmiany w przepisach obowiązujących kierowców. Celem jest zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zmiany dotyczą m.in. złamania przepisów z tej samej grupy w ciągu 2 lat od ostatniego wykroczenia. Mandat drogowy będzie w tym przypadku dwukrotnie wyższy. Wykroczenia, które podlegać będą „recydywie” to: przekroczenie dopuszczalnej prędkości (powyżej 31 km/h), nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu, niewłaściwe wyprzedzenie i wjechanie na przejazd kolejowy po opuszczeniu zapór lub zapaleniu się czerwonego światła. Zmieniają się także ilości punktów karnych nakładanych przez służby za poszczególne wykroczenia w ruchu drogowym.

17 września br. wchodzi w życie ważne dla wszystkich użytkowników dróg zmiany w przepisach. To kolejny etap nowelizacji przepisów przyjętych w zeszłym roku, w tym ustawy Prawo o ruchu drogowym. To drugi etap wdrażania regulacji, (część przepisów obowiązuje już od 1 stycznia 2022), których nadrzędnym celem jest zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Od 17 września zacznie obowiązywać zmiana sposobu karnowania zgromadzonych punktów. Obowiązywać one będą przez dwa lata na koncie kierowców popełniających wykroczenia a nie jak dotychczas przez rok. Zniesione zostają również szkolenia, po odbyciu

których liczba punktów otrzymanych przez kierowcę ulegała zmniejszeniu.

Zastosowanie w przypadku najbardziej poważnych wykroczeń, skutkujących poważnym zagrożeniem bezpieczeństwa ruchu drogowego będzie mieć tzw. „recydywa”. Sytuacja ta dotyczy złamania przepisów z tej samej grupy w ciągu 2 lat od ostatniego wykroczenia. Jeżeli tak się stanie, mandat drogowy będzie dwukrotnie wyższy niż dotychczas.

Dotyczy to na przykład przekroczenia prędkości o:
31-40 km/h – pierwszy raz: 800 złotych / recydywa: 1600 złotych
41-50 km/h – pierwszy raz:

1000 złotych / recydywa: 2000 złotych
51-60 km/h – pierwszy raz: 1500 złotych / recydywa: 3000 złotych
61-70 km/h – pierwszy raz: 2000 złotych / recydywa: 4000 złotych
71 km/h i więcej – pierwszy raz: 2500 złotych / recydywa: 5000 złotych

Oprócz przekroczenia prędkości nowy taryfikator zakłada, że podwójne karanie będzie dotyczyć innych obszarów ruchu, np.:

- nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu – pierwszy raz: 1500 złotych / recydywa: 3000 złotych;
- złamanie zakazu wyprzedzenia – pierwszy raz: 1000

złotych / recydywa: 2000 złotych;
- wyprzedzanie na przejściu lub przed nim – pierwszy raz: 1500 złotych / recydywa: 3000 złotych;
- niezachowanie ostrożności i spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym z następstwem w postaci uszkodzonego pieszego, rowerzysty itp. – pierwszy raz: 1500 złotych / recydywa: 3000 złotych;
- omijanie pojazdu, który zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszemu – pierwszy raz: 1500 złotych / recydywa: 3000 złotych;

- wjeżdżanie na torowisko przy zaporach, które są opuszczone, opuszczone lub nie skończyło się ich podnoszenie

- pierwszy raz: 2000 złotych / recydywa: 4000 złotych;
- wjazd na przejazd kolejowy przy czerwonym świetle sygnalizatora lub jeżeli po drugiej stronie nie ma miejsca do kontynuowania jazdy – pierwszy raz: 2000 złotych / recydywa: 4000 złotych;
- prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie po spożyciu alkoholu lub innego, podobnie działającego środka – pierwszy raz: 2500 złotych / recydywa: 5000 złotych.

Z dniem 17 września w życie wchodzi także nowe rozporządzenie w sprawie ewidencji kierujących pojazdami naruszających przepisy ruchu drogowego. Największą ilość punktów karnych (15 pkt) otrzymają kierowcy popełniający najpo-

ważniejsze wykroczenia, za które grożą także najwyższe stawki wymienione w rozporządzeniu dotyczącym wysokości grzywnien nakładanych w formie mandatu karnego za wybrane rodzaje wykroczeń.

Należy pamiętać, że w przypadku szczególnie poważnych sytuacji policjant może skierować sprawę do rozpatrzenia przez sąd. W przypadku ukarania przez sąd grzywna może wynieść nawet 30 000 złotych.

Pamiętajmy, że to czy nowe przepisy dotkną nas jako uczestników ruchu drogowego zależy wyłącznie od nas samych. To my decydujemy o naszym zachowaniu na drodze i ewentualna odpowiedzialność spoczywa na nas.

BRD KGP

**GRUPA
AZOTY**

GRUNT TO URODZAJ

W Grupie Azoty wciąż poszerzamy ofertę, tworzymy produkty nowoczesne, które mają praktyczne zastosowanie w różnych warunkach i dla różnorodnych upraw. Warto to wykorzystać.

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR:

Poznaj wszystkie nawozy, skanując kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.eu

www.grupaazoty.com

agro@grupaazoty.com

GMINNA SPÓŁDZIELNIA

"SAMOPOMOC CHŁOPSKA" W GARDEJA

82-520 Gardeja, tel. 552 751 490

Oddziały: 14-220 Kisielice, ul. Kolejowa 3A, tel. 552 756 144

86-320 Łasin, ul. Spółdzielców 2, tel. 564 664 234

www.gardeja.pl

Amerykanin

Pożegnania

Warszawa, maj 1939 roku. Należący do zamożnej rodziny zbuntowany Paweł (Marcin Hycnar) poznaje w jednym z nocnych lokali fordanserkę Lidkę (Patrycja Soliman), dziewczynę wychowaną na Pradze. Oboje zakochują się w sobie. Burzliwą znajomość młodych ludzi stara się zakończyć ojciec (Krzysztof Stelmazyk) chłopaka, który uważa, że Lidka zniszczy mu życie. Podobnie uważają także inni członkowie rodziny Pawła i znajomi, którzy starają się skłonić go do zerwania z Lidką.

W obliczu śmierci

film sensacyjny, Wielka Brytania, USA, 1987
Brytyjski szpieg James Bond (Timothy Dalton) udaje się do Bratysławy, gdzie ma za zadanie unieszkodliwić snajpera, czyhającego na życie generała KGB Georgija Koskowa (Jeroen Krabbé). Strzelcem okazuje się piękna czeska wiolonczelistka, Kara (Maryam d'Abo). Agent 007 jest przekonany, że uroczą kobietę została zmuszona do udziału w przestępstwie, dlatego postanawia darować jej życie. Niestety, znajomość z nią przysparza mu kłopotów z radziecką agencją wywiadowczą.

Kac Vegas

komedya, Niemcy, USA, 2009
Doug Billings niebawem ma poślubić ukochaną. Nim wstąpi na nową drogę życia, zgodnie z tradycją postanawia dobrze się zabawić. Wieczór kawalerski spędzi w Las Vegas. Przyszły pan młody udaje się do osławionego miasta grzechu w towarzystwie najlepszych kumpli - Phila, Stu i Alana. Podekcytowani koledzy przybywają do mekki żądnych wrażeń kawalerów i od razu wcielają swój plan w życie. Nie żałując sobie alkoholu, odwiedzają kolejne miejsca oferujące szaloną rozrywkę.

Ja, Frankenstein

horror, Australia, USA, 2014
Adam to humanoidalny potwór stworzony przez doktora Frankenstein. Od ponad dwustu lat prowadzi samotnicze życie, stroniąc od ludzi. Nie jest jednak im wrogi, przeciwnie - silny i wytrzymały, wykorzystuje swoją znajomość sztuk walki, aby bronić ludzkiej rasy przed zagrażającymi jej stworami, które są coraz liczniejsze. Ziemia jest bowiem areną konfliktu, o którym zwykli mieszkańcy nie mają pojęcia. Dwa zważnione rody nieśmiertelnych od wielu wieków toczą ze sobą walkę o dominację.

Niepowstrzymany

thriller, USA, 2010
Frank Barnes jest maszynistą od 28 lat. W ramach rutynowego zadania ma przetransportować z fabryki cynku 20 wagonów surowca. Pomaga mu w tym nowicjusz, Will Colson, który jest kierownikiem pociągu. Pierwszy wspólny dzień nie zapowiada się dobrze. Frank nie ufa kompetencjom Willa i nie widzi w nim sumiennego pracownika. Tymczasem na stacji Fuller Yard inni kolejarze popełniają kilka błędów. Przez ich bezzmysłowość bez maszynisty odjeżdża pociąg towarowy liczący 39 wagonów.

Lejdis

komedya, Polska, 2008
Cztery przebojowe, pewne siebie i atrakcyjne kobiety znajdują się od dzieciństwa. Wspólnie radzą sobie z problemami w życiu osobistym, a zwłaszcza w relacjach z płcią przeciwną. Nauczycielka biologii w katolickim gimnazjum, Łucja (Edyta Olszówka), samotnie wychowuje syna i romansuje z kochlwym kuratorem oświaty, Markiem (Robert Więckiewicz). Monia (Magdalena Rózczyńska) jest żoną bogatego Tomka (Rafał Królikowski). Odkrywa, że ich wizje przyszłości są skrajnie różne.

Titanic

dramat katastroficzny, USA, 1997
Łowca skarbów przeszukuje wrak „Titanica”, chcąc odnaleźć bezcenny brylant zwany „Sercem Oceanu”. W spoczywającym na dnie morza sejfie natrafia jedynie na szkielet przedstawiający dziewczynę, która ma na sobie naszyjnik z tym klejnotem. Informacja o tym dociera do wiekowej Rose Dawson Calvert (Gloria Stuart), która rozpoznaje siebie na rysunku. Kontaktuje się z poszukiwaczami i opowiada im swoją historię. W 1912 roku płynęła liniowcem jako 17-letnia dziewczyna - Rose Dewitt Bukater.

piątek 23 września

Table with TVP 1 channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Klan, Przystań, Wspaniałe stulecie, etc.

Table with TVP 2 channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like M jak miłość, Jeden z najpopularniejszych polskich seriali, etc.

Table with TVN channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Uwaga!, Ukryta prawda, Kuchenne rewolucje, etc.

Table with POLSAT channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Nowy dzień w Polsat News, Malanowski i Partnerzy, etc.

Table with TVP Kultura channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Muzyczne poranki, Informacje kulturalne, etc.

Table with TV Puls channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Kobra - oddział specjalny, Lombard. Życie pod zastaw, etc.

Table with TVN 7 channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Szkoła - obyczajowy, Papier na szczęście, etc.

Table with TV 4 channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Strażnik Teksasu Cordell Walker, Kochane pieniądze, etc.

Table with TELETURNIJ channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Gra słów, Krzyżówka, etc.

Table with FILM PRZYGODOWY channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Liga sprawiedliwości, Constantine, etc.

Table with FILM S-F channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Nowy początek, Waleśa. Człowiek z nadziei, etc.

Table with DRAMAT channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Faraon, Res Poloniae, Informacje kulturalne, etc.

Table with FILM SENSACYJNY channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Rambo: Pierwsza krew, Rasa, etc.

Table with KOMEDIA channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Bridget Jones: W pogoni za rozumem, Lombard. Życie pod zastaw, etc.

Table with TV Trwam channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Anioł Pański, Ziemia obiecana, etc.

Table with TV Trwam channel schedule for Friday, Sept 23, listing programs like Anioł Pański, Ziemia obiecana, etc.

83. rocznica sowieckiej agresji na Polskę Prezydent RP w Gdyni

- Składamy dzisiaj hołd wszystkim tym, którzy zostali pomordowani przez Sowietów oraz cierpieli w wyniku sowieckiej napaści na Polskę 83 lata temu, 17 września 1939 roku – powiedział Prezydent RP Andrzej Duda przy gdyńskim pomniku „W Hołdzie Zesłańcom Sybiru”. Prezydent, któremu towarzyszył wojewoda pomorski Dariusz Drelich, gościł na Pomorzu w związku z otwarciem kanału żeglugowego na Mierzei Wiślanej.

- To wydarzenie, które musi zostać poprzedzone właśnie hołdem. Hołdem tym milionom Polaków, którzy zostali pomordowani, zginęli, którzy cierpieli na skutek rosyjskiej napaści w tamtym straszliwym wrześniu 1939 r., kiedy Polska została zaatakowana i zniszczona przez dwa współdziałające ze sobą, będące w sojuszu totalitaryzmy: wypełnione nienawiścią – niemiecką hitlerowską Rzeszę i przez stalinowską Rosję, z jej komunizmem i stalinizmem – podkreślił prezydent.

USS Kearsarge zawinął do Portu Gdynia

Około godziny 7.00 w środę 14 września amerykański desantowiec USS Kearsarge przepłynął przy główkach Portu Gdynia by zacumować przy Nabrzeżu Francuskim. Okręt opuścił Gdynię w poniedziałek 19 września.

USS Kearsarge (LHD-3) to 257-metrowy okręt amerykańskiej marynarki wojennej. Na jego pokładach znajdują się m.in. samoloty pionowego startu i śmigłowce, a także mnóstwo innych pojazdów i maszyn wojskowych. Na jednostce służy także około 2 tysięcy osób, poza załogą na okręcie przyplynie również amerykańscy marines. Znajdujące się na okręcie pojazdy zostaną wyładowane na nabrzeże.

- Transportowane przez niego pojazdy będą myte przed zabraniem ich z kraju, do tego wypocznik załogi i marine corps. USS Kearsarge wypływa z Polski również 19 września – mówi Michał Czernów, General Manager na Polskę w Schultz Shipping, która organizuje całą logistykę dotyczącą pobytu okrętu w Porcie Gdynia.

Abby USS Kearsarge mógł przybić do nabrzeża w Porcie Gdynia i by mogły być wykonane wszystkie zadania dotyczące

logistyki, konserwacji pojazdów i zaopatrzenia okrętu, Schultz Shipping i Port Gdynia musiały się odpowiednio przygotować. W ramach tzw. force protection całe nabrzeże zostało otoczone kontenerami, ustawiony został namiot dla załogi, zorganizowano także autokary.

- To bardzo złożone zadanie, mnóstwo roboty. Na okręcie takim jak USS Kearsarge przyplynie około 2 tysięcy ludzi. Trzeba przygotować wszystko począwszy od komunikacji w postaci autobusów do zabezpieczenia całego postoju okrętu.

W pobliżu USS Kearsarge nie może dostać się żadna niepowołana osoba, nabrzeże zostało otoczone kontenerami i barierami. Okręt jednak można podziwiać z odległości – zacumował przy Nabrzeżu Francuskim, a więc w miejscu, w którym często cumują statki wycieczkowe. Nabrzeże znajduje się tuż przy Muzeum Emigracji i stacjonujące przy nim jed-

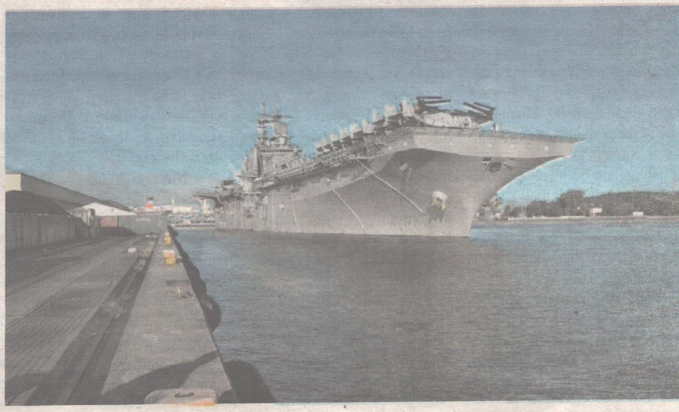
nostki można podziwiać z ogólnodostępnego tarasu muzeum.

Samo wejście USS Kearsarge do Portu Gdynia było warte zobaczenia. Okrętowi towarzyszyły dwa holowniki, które pomogły mu w obróceniu się, a następnie dopchnęły go do nabrzeża. Podczas operacji pojawili się także przedstawiciele polskiej marynarki – obok przepłynął między innymi ORP Słazak.

USS Kearsarge to okręt desantowy klasy Wasp. Jest jednostką flagową 22. Morskiej Jednostki Ekspedycyjnej USA. Mierzy dokładnie 257 metrów długości i 60 metrów szerokości, rozwija prędkość dochodzącą do 22 węzłów, co jest świetnym wynikiem biorąc pod uwagę gabaryty okrętu.

Jednocześnie w Gdańsku, przy nabrzeżu Wolnego Obszaru Celnego cumuje inny amerykański desantowiec USS Gunston Hall.

gospodarkamorska.pl

- ŻYCIE W CIEMNOŚCIACH BYŁO PRZERAŻAJĄCE. PÓŹNIEJ ODKRYŁAM PEWNE ZALETY...

Niewidoma po wypadku. Cudem ocalona przez synka

Monika jest pogodną osobą ok. 40-tki. Mieszka nad sztumskim jeziorem. Ma prawie dorosłego syna, pracę, z której jest bardzo dumna. Radzi sobie bardzo dobrze, choć żyje samotnie. W sumie życie jak każdego z nas, jest jednak coś co sprawia, że jej życie jest nieco inne – jest osobą niewidomą.

Nie jest niepełnosprawna od urodzenia. Miała bardzo poważny wypadek, który ledwie przeżyła, po operacji okazało się, że uszkodzeniu w głowie uległ ośrodek wzroku. Najpierw ją mówił, świat był zupełnie czarny, a później przesłonięty mgłą, jakby zarysowany kredą.

- W lutym 2023 r. minie 10 lat, odkąd nie widzę – liczy Monika. - Wtedy miałam 29 lat. Przed wypadkiem pracowałam w Netto, będąc nawet asystentką kierownika. Wróciłam do domu, a na drugi dzień poczułam bardzo mocny ból głowy, Położyłam się spać nie podejrzewając niczego, po wybudzeniu straciłam przytomność. W sztumskim szpitalu szybko podjęto decyzję o moim transporcie do trójmiejskiego szpitala z diagnozą – pęknięty tętniak w mózgu.

„Pękły pani bąbelki w głowie”

W zasadzie już by nie żyła, gdyby nie przytomne zachowanie jej syna.

- Powiedziałam do Kacperka: „pomaluj sobie kolorowanki”, i poszłam spać. Po ok. 1-2 godzinach obudziłam się, poszłam do toalety, gdy wyszłam nagle przewróciłam się i straciłam przytomność. Kacper miał zaledwie 6 lat. Nie mógł skontaktować się z dziadkami. Nie wiedział gdzie są. Pomyślał chwilę, gdy nie udało mu się znaleźć moich rodziców, zadzwonił na pogotowie z informacją, że „mama straciła przytomność”. Powiedział ratownikom, że się nie odzywam, jest sam i nie wie co się stało. Podał adres, gdy dziadek przyszedł do nas karetka już mnie zabrała. Ratownicy mieli problem z dojazdem, bo przed domem utworzyło się rozlewisko. Musieli jechać gdzieś daleko przez działki. 3 lutego, gdy mnie ocucili usłyszałam od lekarza, że popękały mi jakieś „bąbelki w głowie”, tak to nazywał i zapytał czy wyrażam zgodę na operację. Wyrzuciłam... Obudziłam się już nie widząc.

Pani Monika po operacji była w zasadzie rośliną. Spała w farmakologicznej śpiączce ok. miesiąc. Obecnie jej stopień niepełnosprawności za-

kwalifikowany jako „znaczny”. Jaki mógł być jednak inny, gdy człowiek „widzi” jedynie światło słoneczne?

- Jestem jednak bardzo wdzięczna, bo lekarze Szpitala im. M. Kopernika - uratowali mi życie. Trudna i skomplikowana operacja trwała kilka godzin. Miałam oczywiście trepanację czaszki. Usłyszałam, że taką operację przeżywa 1 na 100 osób. Najczęściej ludzie umierają jeszcze w śpiączce... Po powrocie świadomości nie odróżniałam nocy od dnia. Musiałam zażywać tabletki nasenne, by jakoś wejść w tryb dnia i snu i móc po prostu zasypiać. Dawniej zamykałam po prostu oczy... Pierwsze dni były okropne. Na potylicy miałam krwaki w miejscu, gdzie znajdował się ośrodek wzroku ze wszystkimi nerwami wzrokowymi. Pamiętam, że nie mogłam chwycić szklanki z wodą. Po badaniu tomografem medycy stwierdzili, że mam uszkodzone nerwy i osłepłam. Do tego nie chodziłam i miałam niedowład całej lewej strony ciała. Poruszałam się na wózku inwalidzkim. Uczyłam się chodzić dwa miesiące dzień w dzień... Także wszystkich czynności, nawet tego jak smarować chleb! Nie wiem ile razy się oparzyłam, zanim udało mi się zaparzyć pierwszą kawę...

Syn do dzisiaj nie może się pogodzić, że ma mamę, która nie widzi.

- Mówił do mnie: „mamusiu ty zawsze widziałaś. Dlaczego?” Uważał, że to niesprawiedliwe, potem się wstydił przed kolegami, że nie widzę. Uważam, że za takie zachowanie i odbiór jego rówieśników odpowiada szkoła, która zbyt mało mówi o niepełnosprawnościach, a tym bardziej o osobach niewidomych. Jesteśmy po prostu kalekami. Nie tłumaczy się, że także mamy pewne zdolności, że możemy być samodzielni, a nie tylko zamknięci w domach. Ten temat w szkołach po prostu nie istnieje. Chciałabym być normalnie traktowana.

Codzienna szarówka to ciągłe zmagania się z przeciwnościami. Np. gdy w banku pojawiło się nowe pomieszczenie musiała się jego nauczyć. Wy-

czuć nowy układ budynku i zorientować się czy wiele osób tam chodzi, czy są krzesła, kolejni. Biała laska jest z nią cały czas. Uczyła się języka Braille'a w Ustroniu na obozie rehabilitacyjnym, ale nauka języka szła z oporami.

- Niestety przez 2 tygodnie nauczyłam się kilku zdań i trochę słówek, ale to za mało by móc się swobodnie posługiwać „braille'm”. To nauka nowego języka, wymaga pogłębiania czytania gazet w nim, książek. Chciałabym go znać... Fajnie byłoby pójść do biblioteki i wypożyczyć coś napisanego Braille'm.

Wyostrzone zmysły

Po paru miesiącach życia w nowej rzeczywistości zaczęło dziać się coś w sumie pozytywnego.

- Poczuła, że zaczęły mi się wyostrzać inne zmysły: dotyku (słyszę co dzieje się w mieszkaniach obok), lepiej wyczuwam przeróżne zapachy. Zdarza mi się wyczuć perfumy sąsiada, który idzie do pracy. Wykrywałam lepsze czucie, uczyć się stała na technika masażystą. Mam nawet dyplom Wojewódzkiej Szkoły Policjalnej w Sztumie (pokazuje go na ścianie pokoju, dostosowanego do zabiegów masażu). Dotyk sprawia, że jest cenioną masażystką. Wiem, że masaż jest bardzo skuteczny przy niedowładach, bo samej mi pomógł. Masowanie pacjentów daje mi wiele satysfakcji. Cieszę się, że mogę pomóc komuś np. likwidując ból i usprawniając.

Mówi się, że najbardziej cierpią te osoby, które widziały a straciły wzrok. Pani Monika z bólem serca wspomina obrazy świata, kolory, które straciła bezpowrotnie... Ale mimo wszystko, uważa że się za osobę szczęśliwą.

- Nie poddałam się. Powiedziałam sobie „musisz walczyć”, „twój syn chce mieć normalny dom”. Poza tym chciałam mieć normalne życie pracę, partnera... Było to trudne, ale w sumie się udało. Pokazałam wszystkim, że mimo krzywd podniosłam się, chociaż były chwile zwątpienia, gdy nie chciałam żyć. Postanowiłam zapisy-

Pani Monika z dumą pokazuje dyplom technika masażysty zdobyty w szkole policjalnej w Sztumie.

wać się na różne szkolenia m.in. komputerowe. Poznałam innych niewidomych i zrozumiałem, że mogę żyć szczęśliwa. Teraz pracuje w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Sztumie.

5 zalet bycia niewidomą

Monika wymienia: poznanie ludzi nie po tym jak wyglądają i co mają; wyostrzone zmysły, przez które na nowo poznałam świat (lepszy słuch); odzyskanie samodzielności i pokazanie tego innym; nabycie nowych umiejętności; możliwość podjęcia pracy; lepszy odbiór przez rodzinę i poznanie wielu nowych osób „znających życie”.

- Poznałam 22-letniego chłopaka jeżdżącego na wózku. Jest wspaniały. Rozmawiamy normalnie jakbyśmy byli pełnosprawni. Ludzie nie zdają sobie sprawy, że ktoś ślepy lubi pójść na koncert?! Przecież słyszymy, a ja potrafię skakać i dobrze się bawić niż wielu drętłych gości!

O czym marzy? O drobnych rzeczach. Chciałabym np. aby gmina Sztum wyrównała wszystkie wysokie krawężniki, bo wtedy mogłabym poruszać się po mieście bez obaw, że się przewróci. Byłoby jak najmniej schodów (ma niesprawną nogę). Raz zaklinowała białą laskę na schodach ruchomych poza rodzin-

nym miastem.

- Wiem, że nie możemy jako niepełnosprawni oczekiwać, że świat się dostosuje do nas – to my musimy się dostosować do niego. Mieszkając na pierwszym piętrze muszę pokonywać schody. Przydałoby się w Sztumie przed przejściami dla pieszych umieścić wypustki, jak na naszej stacji, by wiadomo było, że wchodzi się na jezdnię. Światła i dźwięki ułatwiłyby przechodzenie przez pasy. Na pewno czuliśmy się bezpieczniej. W Warszawie przy większych skrzyżowaniach są sygnalizacje dźwiękowe. U nas nie ma nawet sygnalizacji świetlnej. Na szczęście na polskich dworcach funkcjonuje pomoc kolejowa. Kierownictwo pociągu jest powiadamiane, że jedzie osoba niewidoma.

Monika podsumowuje, że bycie niewidomą nauczyło ją w pewnym sensie pokory, a dokładniej tego że będąc osobą bardzo pewną siebie, przebojową, lubiącą zabawę – nauczyła się prosić innych o pomoc.

- Gdy stoję sama na dworcu, w sklepie czy przy wejściu do banku, umiem poprosić kogoś by mi pomógł. Wiem teraz, że to nie wstyd, zwłaszcza w pracy. Nikt nie czyta w myślach nawet rodzina.

Czasami zdarzają się zabaw-

ne sytuacje, bo niektórzy nie wiedzą do czego służy biała laska. Jedna starsza pani myśląc, że stać mnie tylko na jeden kijek do nordic walking, zaproponowała, że odda mi swój (śmiech). Niestety wiele osób nie wie do czego służą różne narzędzia, sprzęty dla niepełnosprawnych. No i... ta ciekawość. Osoby niewidzące wzbudzają chorą ciekawość. Ktoś mnie kiedyś zapytał czy płaczemy. Tak - możemy. Gdy leżałam starsza osoba stwierdziła, że „taka młoda, piękna i... nieszczęśliwa”. Odparłam: „Skąd pani wie, że jestem nieszczęśliwa? Wecale tak nie jest”. Gdy tak odpowiedziałam uciekła. Nie lubię takich stwierdzeń.

Obecnie 10-11 osób jest stowarzyszonych w organizacji niewidomych w Sztumie. Często pojedyncze osoby z białą laską widać podczas dojazdów do pracy pociągami. Czasami proszą o pomoc w przedostaniu się na odpowiedni peron w Teżewie lub przy wyjściu z pociągu w Malborku lub Sztumie...

- Przede wszystkim wierzcie w siebie! Można żyć będąc niewidomym. Jest wiele osób, które zaoferują pomoc. Możemy być potrzebni! Grunt to wyjść z domu i nie bać się życia – puentuje pani Monika.

Wawrzyniec Mocny

Nieruchomości

Wynajem

HALA produkcyjno-magazynowa 180 m2 do wynajęcia. Tczew, dobra lokalizacja, nieruchomość ogrodzona, parking, monitoring, media, atrakcyjna cena. biuro@iccserwis.pl

HALA produkcyjno-magazynowa 150 m2 do wynajęcia. Tczew, dobra lokalizacja, nieruchomość ogrodzona, parking, monitoring, media, atrakcyjna cena. biuro@iccserwis.pl

BIURA do wynajęcia, różne powierzchnie. Tczew, dobra lokalizacja, nieruchomość ogrodzona, parking, monitoring, media. atrakcyjna cena. biuro@iccserwis.pl

Usługi

Naprawa AGD

Naprawa sprzętu AGD. Dojazd do klienta. Tel. 507-755-717

Budowlano-remontowe

Firma wykonuje balustrady, ogrodzenia. Szybko, tanio i solidnie. Tel 502164885
Naprawa dachów i kominów. Tel. 662-871-497
Profesjonalne remonty mieszkań i domów. Tel. 501-184-506
Remonty łazienek, przeróbki hydrauliczne, montaż płyt kartonowo-gipsowych. Tel. 602 499 639

Turystyka, wypoczynek

Wolne pokoje gościnne Tczew, tel. 505-085-642

Edukacja

Filmowe Studio w Tczewie, prowadzone przez doświadczonego reżysera i operatora kamery zaprasza na kursy: reportaż tv, operator kamery, aktorstwo. Tel: 604627238.
Miroslaw Judkowiak

Biznes i handel

Zwierzęta

Kokoszki odchowane Rosa 1: 16 tyg. - 26.09. Możliwość dowozu. Odchów kurcząt Rudno S.F. Hajduk. Tel. 668 806 394

Sprzedam inne

TARTAK OFERUJE SPRZE-

DAŻ: 1. Drewno konstrukcyjne pod wymiar, 2. Deski, 3. Łaty, 4. Kontrłaty, 5. Impregnacja, 6. Stemple budowlane różnej długości, 7. Transport, 8. Drewno kominkowe i opałowe, 9. Zrzyny cięte lub w całości, 10. Trociny. TEL. 502-469-080 ORAZ 58-5624461

Kupię

KUPIE ANTYKI STAROCIE TCZEW I OKOLICE KONTAKT 600 058 034

Motoryzacja

Samochody - kupno

Kupię: Polonez, Fiat 125p, Mercedes, BMW i inne stare z lat 70-tych i 80-tych, wyrejstrowane, niekompletne. Tel. 607 533 588

Motory

Sprzedam Romet Ogar Caffé 125cm, 4T, po kolizji, 4036km, cena: 999zł. Tel. 574 797 077
Sprzedam Jawa50, typ 220, wiek 45 lat, 3- kolorowa, OC, oryginal, cena: 900 E, tel. 574797 077

Zguby

Zgubiono legitymację szkolną na nazwisko B. Śledź. Tel. 534-887-118

XXIV Kaszubska Jesień Rolnicza w Lubaniu

Tłumy, można rzec że tradycyjnie, przyciągnęła tegoroczna Kaszubska Jesień Rolnicza w Lubaniu. Dwudniowe, 24. już spotkanie miłośników zwierząt hodowlanych, darów ziemi, swojskiegojadła itd. połączono w dożynkami diecezji pelplińskiej i gminy Nowa Karczma. Na rolniczym święcie nie mogło zabraknąć Wojewody Pomorskiego Dariusza Drelichy. – To na polskiej wsi bije serce naszej ojczyzny, dlatego tak ważne są dni kiedy możemy się wspólnie spotkać, świętować i podziękować za plony (...) . Dziękuję Wam, że dbacie o ziemię i zwierzęta – podkreślił wojewoda.

Na lubańskie spotkania rolnicze składają się m.in. kiermasz ogrodniczy, wystawa zwierząt hodowlanych, prze-

gląd piosenki biesiadnej, konkurs Miss Alpaka, wystawy firm obsługujących rolnictwo, konkurs zručności w powo-

niu zaprzęgami konnymi, pokaz wieńców dożynkowych i uroczyste wręczenie nagród. PUW

UKRADŁ WĘDKARSKIE AKCESORIA O WARTOŚCI PONAD 13 TYS. ZŁ.

Kryminalni zatrzymali 25-latką podejrzanego o kradzież w jednym z hipermarketów. Łupem sprawcy padły wędkarskie akcesoria o wartości ponad 13 tys. zł. Policjanci odzyskali ukradzione mienie. Teraz sprawcy grozi kara nawet 5 lat więzienia.

W minionym tygodniu policjanci z komisariatu przy ul. Kartuskiej odebrali zgłoszenie o kradzieży, do której doszło na terenie jednego z hipermarketów w Gdańsku. Łupem sprawcy padły akcesoria wędkarskie o łącznej wartości ponad 13 tys. zł. Policjanci przyjęli zawiadomienie i zajęli się sprawą. Kryminalni zabezpieczyli i sprawdzili monitoring, rozmawiali też z osobami, które mogły mieć informacje na temat sprawcy. Podczas pracy nad tą sprawą policjanci ustalili, że złodziejem jest najprawdopodobniej jeden z dostawców towaru. Te przypuszczenia potwierdziła analiza zabezpieczonych nagrań.

W miniony piątek kryminalni zatrzymali mężczyznę, gdy przyszedł do hipermarketu na zakupy. Policjanci sprawdzili też samochód, którym przyjechał. Podczas kontroli funkcjonariusze ujawnili i zabezpieczyli ukradziony ze sklepu towar. Jak się okazało, mężczyzna ukrył wędkarskie akcesoria w plastikowym pojemniku i

placąc jedynie za pojemnik, wyszedł ze sklepu. W taki sam sposób, na początku tygodnia dokonał kradzieży czterokrotnie. Jego łupem padły m.in. sztuczne przynęty, szałwki, haczyki oraz inne wędkarskie akcesoria. Podczas czynności policjanci odzyskali większość ukradzio-

nego mienia, zabezpieczyli także kilka tys. zł. na poczet przyszej kary. Mężczyzna usłyszał zarzut kradzieży i się przyznał. Teraz grozi mu kara nawet 5 lat więzienia. Za kradzież mienia grozi kara 5 lat pozbawienia wolności. KWP

TWOJE ogłoszenie możesz wysłać przez SMS

Ogłoszenia przyjmujemy również w redakcji

wyślij ogłoszenie za 7,38 złotych a otrzymasz jedną emisję ogłoszenia w Dzienniku Pomorza

sms

sms pod numer 76567 o treści owp.dpz TREŚĆ OGŁOSZENIA (do 120 znaków)

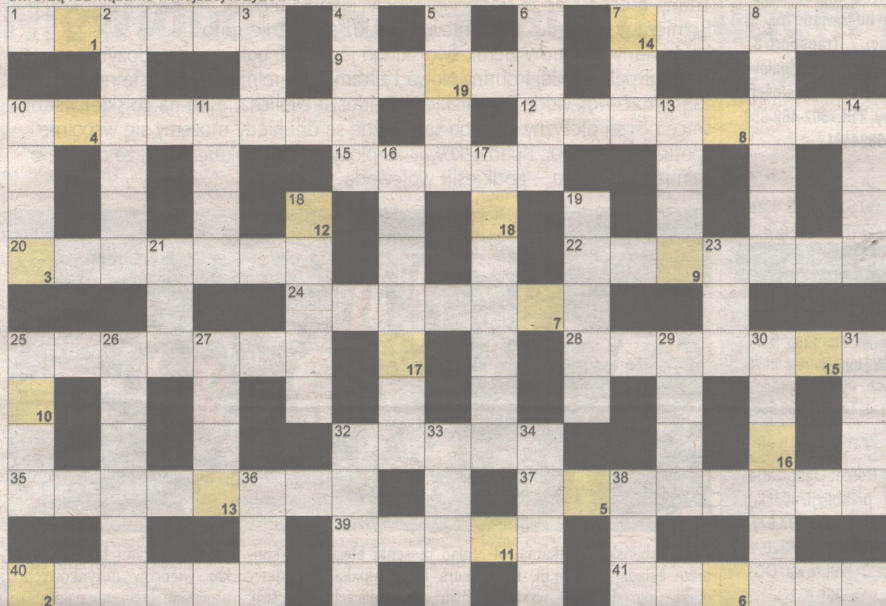
wyślij ogłoszenie za 11,07 złotych, a otrzymasz dwie emisje ogłoszenia w Dzienniku Pomorza

sms

sms pod numer 79567 o treści owp.dpz TREŚĆ OGŁOSZENIA (do 120 znaków)

KRZYŻÓWKA z HASŁEM Nr 31

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 19 (2022) utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) święty lub chrzestny; 7) jeden z grzybów; 9) ośmioosobowy zespół muzyczny; 10) sokół norweski inaczej; 12) ruch polityczny Michała Kołodziejczaka; 15) wyrób ludwisarza z sercem; 20) rzeka w Brnie; 22) inaczej siekierka, mała ryba; 24) najdłuższa rzeka Nowej Zelandii; 25) przy butach jeźdźca; 28) pierwiastek Dy; 32) Wschodni ze stolicą w Dili; 35) założyciel fundacji; 37) ukochana powieściowego Wiedźmina; 39) wysoki przy damskim butcie; 40) Carruso, słynny włoski tenor; 41) damski, kobiecej
PIONOWO: 2) czasem przechodząca po plecach; 3) pierwiastek Cs; 4) Escort lub Mondeo w garażu; 5) kolanowy lub skokowy; 6) cywilny, i wojenny; 7) ściana z cegieł; 8) John z zespołu The Beatles; 10) dyscyplina w ringu; 11) delfin miecznik; 13) inaczej uzbrojenie, broń; 14) biblijny statek Noego; 16) mokrada na suficie; 17) najmniejsze z Wielkich Jezior; 18) Podsiadło, piosenkarz; 19) dolna część twarzy; 21) Th dla chemika; 23) francuska agencja prasowa; 25) Scholz, kanclerz Niemiec; 26) odpowiada za wyniki drużyny; 27) zwierzę z wełną; 29) Hannawald, były niemiecki skoczek; 30) arcykapłan egipski z opery "Aida"; 31) gmina protestancka; 32) królewskie krzesło; 33) rozgrywany na boisku; 34) skazy na szybie; 36) w głębi obrazu; 38) ostry do krojenia.

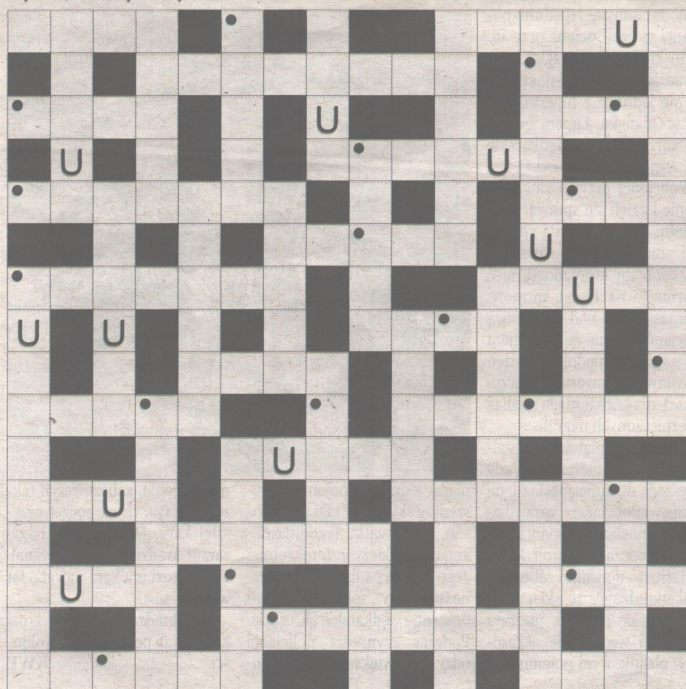
POMORSKA ROZRYWKA

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

		5						7
7	6	3		1		4		
	2	8	4				5	6
1		7	6				8	2
	8		3	7				6
		6	8	2	1			5
	7			5	3	9		
	3		9	6				
5	4		7	8				3
9	1		3	4				7
	8	3		9	7			5
4	2	7						1
		2	6	8			4	
7		4	2		9			
		8		3	4	1	6	
8								4
		9					7	2
		5	6			3	8	1

BAŚKA z HASŁEM Nr 31

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie: (2022)

Ujawniliśmy samogłoski "U". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia.

sznurek w świecy; odłamki cegieł i kamieni; prowadzona przez nauczyciela; niemiecki samochód; kolce przy butach alpinisty; imitacja produktu na wystawie; oddawany z pistoletu; w parze z wzlotami; fumaria dla botanika; Shaw, napisał "Młode lwy"; stawiany oskarżonemu; wyjechał z ojczyzny na stałe; inteligentny gryzoń; pierwsza żona Napoleona I; warzywo na keczup; gromada, rzęsa ludzi; drobny element, szeregół; druga planeta od słońca; urządzenie ułatwiające oddychanie; Julianna Orańska, księżniczka; żart, dowcip; Rudie, brytyjski pisarz; grecka bogini nocy; załoga łodzi wioślarskiej w; wielopasmowa droga szybkiego ruchu; odrzucenie propozycji, brak zgody; Chruszczow, były premier ZSRR; zapach spalenienny; cukier drzewny inaczej; określony obszar morza lub jeziora; japoński gang; "... cienia", powieść Josepha Conrada; partia Zbigniewa Relli; mierzy ilość alkoholu we krwi; święty kielich Jezusa; tytułowy król u Szekspira; sytuacja bez wyjścia; na końcu modlitwy; wagon restauracyjny; bezpieczna kryjówka, schronienie; samosąd inaczej; Górniak z estrady; niedorośl krzewinkowa inaczej; Jonathan, autor "Podróży Guliwera"; występuje na scenie; człowiek samotny, żyjący w pojedynkę.

POMORSKA ROZRYWKA

WYKREŚL 23 polskich aktorów. Wykreśl ich od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Karolak, Adamczyk, Cywka, Szyc, Rozenek, Polk, Jakubik, Globisz, Topa, Stuhr, Pazura, Pokora, Chyra, Frycz, Gołas, Opania, Paček, Seweryn, Bajor, Konrad, Musiał, Peszek, Kordek

K	A	R	A	R	S	E	N	I	P
Ł	O	P	O	L	K	T	E	J	O
O	P	E	S	Z	E	K	U	C	K
S	G	R	A	C	E	L	I	H	O
H	E	L	Y	M	T	N	K	U	R
O	S	W	O	J	U	O	E	R	A
P	K	Ł	E	B	N	S	P	K	H
A	Ł	O	J	R	I	G	I	A	P
C	A	S	A	A	Y	S	C	A	N
E	H	D	K	B	K	N	Z	F	Ł
K	Ł	Y	A	O	G	U	R	Y	T
G	A	J	R	M	R	Y	B	D	C
K	O	Ł	O	A	C	D	N	I	E
R	Z	Ł	L	Z	H	Z	E	L	K
Ł	O	P	A	N	I	A	Y	K	I
Z	N	A	K	S	Ł	U	P	K	N

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Mister Twister - serial fabularny	05:20 Barwy szczęścia	05:55 Uwaga! - magazyn	06:00 Nowy dzień z Polsat News	07:00 Żywa Woda - spektakl muzyczny	06:00 Napisała: Morderstwo - serial kryminalny	05:05 Szkoła - obyczajowy	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów	07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - Opowieść o wielopokoleniowej rodzinie Mostowiaków pochodzącej z Grabiny, Głównym wątkiem jest miłość, która ma wiele barw...	06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy	08:25 Jak długo jeszcze?	08:10 Wydarzenie aktualne	07:00 Wizna na miłość - serial animowany, prod. USA	06:05 Wizna na miłość	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze	07:55 Pytanie na śniadanie	07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	10:10 Ewa gotuje	08:35 Tamte lata, tamte dni - Maciej Wojtyński	07:00 Wyluzuj, ScoobyDoo! - serial animowany, prod. USA	07:00 Wyluzuj, ScoobyDoo!	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
07:40 Rok w ogrodzie	12:10 Rodzinny ekspres	08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn	11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom - program rozrywkowy	09:10 Jak wczoraj - Peter Bogdanovich i zaginiony amerykański film - film dokumentalny, prod. USA, 2014, reż. Bill Teck	08:00 Lorax - film komedia, USA, 2012, reż. Chris Renaud, wyk. Danny DeVito, Ed Helms, Zac Efron, Taylor Swift, Betty White	08:00 Lorax	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn	12:50 Program rozrywkowy	11:30 Na Wspólnej - serial, Polska	12:45 Górale	11:00 Serialowa nostalgia - Czarne chmury - serial TVP, reż. Andrzej Konic, wyk. Leonard Pietraszak	09:55 Ten moment	09:55 Ten moment	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
08:20 Wojsko - polskie.pl	14:35 Koło fortuny	13:30 MasterChef	13:45 Dwale i inne opowieści Bieszczadu - program rozrywkowy	12:00 Do dzieła - magazyn	10:25 Ukryta prawda - program obyczajowy	10:25 Ukryta prawda	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
08:45 Pełnosprawni - magazyn	15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2022	15:10 Top Model	14:40 Rolnicy. Podlasie - program rozrywkowy	12:30 Cafe pod Minogą - komedia, prod. Polska, 1959, reż. Bronisław Brok, wyk. Adolf Dymsza, Włodzimierz Skoczyła, Feliks Chmurkowski, Hanka Bielicka	13:25 Zagadki losu	13:25 Zagadki losu	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
09:10 Fascynujący świat - Mezopotamia 3D - Przyszłość naszych korzeni - film dokumentalny, prod. Francja, 2021	16:20 Na dobre i na złe - Lekarze ze szpitala w Leśnej Górze niosą pomoc pacjentom i zmagają się z własnymi problemami.	16:45 Ślub od pierwszego wejrzenia	15:45 Wieżenie	13:00 Do dzieła - magazyn	14:25 Opowieści małżeńskie	14:25 Opowieści małżeńskie	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
10:25 Sprawa dla reportera	17:20 Smaki świata	17:50 MądrzeGotujemy z Katarzyną Bosacką	17:45 Chłopaki do wzięcia - program rozrywkowy prod. Polska	14:00 Legendy Rocka - Run - D. M. C. - cykl dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2017, reż. Lyndy Saville	15:25 Córka prezydenta - film komedia, USA, Wielka Brytania, 2004, reż. Andy Cadiff, wyk. Mandy Moore, Matthew Goode, Jeremy Piven, Annabella Sciorra, Caroline Goodall	15:25 Córka prezydenta	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
11:25 Noce i dnie - serial	17:50 Słowo na niedzielę	17:55 Kuchenne rewolucje	18:50 Wydarzenia	15:45 Retro kino - Garniec miodu - komedia	08:00 Lombard. Życie pod zastaw - Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy.	08:00 Lombard. Życie pod zastaw	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
12:30 Gwiazdy w południe - Powrót siedmiu wspaniałych - western	18:00 Panorama	19:00 Fakty - informacje	19:15 Prezydenci i Premierzy	18:10 Do dzieła - magazyn	08:00 Lombard. Życie pod zastaw - Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy.	08:00 Lombard. Życie pod zastaw	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
14:10 Z pamięci - felieton	18:20 Va Banque	19:25 Sport	19:45 Pogoda	18:35 Legendy Rocka - Run - D. M. C. - cykl dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2017, reż. Lyndy Saville	09:00 Spargan	09:00 Spargan	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
14:25 Okrasa łamie przepisy		19:35 Pogoda - informacja	20:00 Doda. 12 kroków do miłości	19:05 Legendy Rocka - The Allman Brothers Band	09:00 Spargan	09:00 Spargan	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
SERIAL KRYMINALNY	TELETURNIJ	KOMEDIA	FILM PRZYGDOWY	KOMEDIA	FILM AKCJI	KOMEDIA	TV Trwam
14:55 Komisarz Alex - serial kryminalny	18:45 Postaw na milion - teleturniej	21:45 Kac Vegas - film komedia, USA, Niemcy, 2009, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Zach Galifianakis, Justin Bartha, Heather Graham, Sasha Barrese, Jeffrey Tambor, Mike Tyson	21:05 Shrek Forever - Wszystko zaczęło się od uroczego ogródka, który zaprzyjaźnił się z gadającym osłem... i uratował piękną księżniczkę we wspaniałej i niepowtarzalnej bajkowej opowieści, która dała początek całej sadze animacji. Teraz przyszedł czas na przeabawny koniec dekady Shreka w filmie, ostatnim rozdziale tego bijącego rekordy popularności, nagrodzonego Oscarem fenomenu filmowego.	15:45 Retro kino - Garniec miodu - komedia	20:00 Rambo 2 - film akcji John Rambo, w zamian za wyjście z więzienia, zgadza się na odszukanie amerykańskich jeńców wojennych przetrzymywanych na terenie Wietnamu.	17:45 Tylko mnie kochaj - film komedia, Polska, 2006, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Maciej Zakościelny, Agnieszka Grochowska, Julia Wróblewska, Grażyna Szapolowska, Jan Frycz, Marcin Bosak	12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc 14:35 Natura Obiektywnie 14:55 Regał 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Muzyczne chwile 15:55 Świąteczne dni 16:10 „My chcemy Boga” 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Wolność słowa 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel
15:55 Rolnik szuka żony	19:35 Lajki!	23:55 Liga sprawiedliwości - film przygodowy, USA, Kanada, Wielka Brytania, 2017, reż. Zack Snyder Zack Snyder, wyk. Ben Affleck, Henry Cavill, Amy Adams, Gal Gadot, Ezra Miller, Jason Momoa, Ray Fisher, Jeremy Irons, Diane Lane	23:00 Na linii ognia	20:00 Bilet do kina - Autor widmo - thriller	22:00 Arena	22:00 Arena	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
17:00 Teleexpress	20:00 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno	02:30 Johnny - kulisy produkcji	01:55 Koszmar następnego lata - thriller	22:15 Kabaret Starszych Panów - Nieznani sprawy - wieczór 12 - widowisko	02:00 Spargan	22:45 Drużyna potępionych - film sensacyjny, USA, 2010, reż. Sylvain White, wyk. Jeffrey Dean Morgan, Zoe Saldana	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
17:20 Pogoda	02:25 Kabaret. Super Show Dwojki - program rozrywkowy prod. Polska	03:00 Uwaga! - magazyn		23:40 Seans kultowy - Deerskin - film	03:30 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska	00:40 W oku cyklonu - film katastroficzny	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
17:30 Jaka to melodia?	03:25 Larry Crowne. Uśmiech losu - program rozrywkowy Larry niespodziewanie traci pracę, a na dodatek zostawia go żona. Postanawia więc wrócić do college'u, gdzie poznaje nietuzinkową nauczycielkę i uczy się na nowo cieszyć życiem.	03:20 Noc magii		01:05 Wieczór kinomana - Szkarłatna ulica	04:00 Menu na miarę - program kulinarny prod. Polska		06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
18:30 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP				01:05 Wieczór kinomana - Szkarłatna ulica	04:25 Wokół świata - program informacyjny prod. Polska		06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
19:30 Wiadomości					05:00 Dyżur - serial dokumentalny		06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
20:10 Alarm! - magazyn							06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
20:35 Komisarz Alex - serial							06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
21:30 Hit na sobotę - Nice Guys. Równi goście - film fabularny							06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
23:35 Arkansas - film fabularny, prod. USA, 2020							06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
01:25 Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - komedia							06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
03:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny							06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
04:45 Z pamięci - felieton							06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

25 września

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Sprawa dla reportera	05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia	05:20 Uwaga! - magazyn	06:00 Nowy dzień z Polsat	07:05 Odrobina mężczyzny - program rozrywkowy, reż. Wojciech Młynarski	05:35 Prawdziwe motywy - serial kryminalny	05:05 Szkoła - obyczajowy	06:00 Mroczne tajemnice templariuszy 08:00 Galileo 10:00 Niesamowity Spider-Man 2 Kolejna przebojowa odsłona przygód Człowieka Pajaka jednego z najpopularniejszych bohaterów komiksowych na świecie.
06:00 Słownik polsko@polski - talk - show prof. Jana Miodka	07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość	05:40 Ukryta prawda - program obyczajowy	09:40 Trolle - Tytułowe Trolle to wesole, rozśpiewane i bajecznie kolorowe stworki. Żyją w równie kolorowym lesie, niewiele wiedzą o otaczającym ich świecie i cieszą się każdą chwilą. Szczególnym entuzjazmem wyróżnia się Poppy, której beztroška i radość udziela się wszystkim dookoła. Wyjątkiem jest Mruk, odludek, który uważa, że wszystkim Trollom grozi wielkie niebezpieczeństwo.	08:00 Nabożeństwo metodyczne w Kielcach	08:35 Skrzydło czy nóżka? - Autorytet kulinarny przygotowuje swój ostatni przewodnik po francuskich restauracjach. Następnie zamierza przekazać patekację synowi, który ma jednak inne plany.	06:05 Wizna na miłość 5	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
06:25 Wojsko - polskie.pl	11:10 Polska od kuchni - Przesłuchania	06:30 Kuchenne rewolucje	11:40 Ninja Warrior Polska	09:05 Od ucha do ucha - Wschodzące gwiazdy baletu - Na scenie - serial	10:40 Czarny rycerz - Pracownik parku rozrywki, Jamal w wyniku urazu głowy przenosi się do średnio-wiecza.	07:00 Wyluzuj, ScoobyDoo! - serial animowany, USA	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
06:50 Słowo na niedzielę	11:45 The Voice of Poland - Przesłuchania	07:25 Nowa Maja w ogrodzie	13:40 Ninja Warrior Polska	09:40 Wschodzące gwiazdy baletu - Egzamin	12:40 Han Solo: Gwiezdne wojny - historie	08:00 Sknerus - film komedia, USA, 1994, reż. Jonathan Lynn, wyk. Michael J. Fox, Kirk Douglas, Nancy Travis, Olivia D'Abo, Bob Balaban, Ed Begley Jr.	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach	14:00 Familiada	07:55 Akademia ogrodnika	15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo	10:20 Angielskie śniadanie - Robin z Sherwood - serial	15:25 Piąty element - Nowy Jork w XXIII w., były komandos Korben Dallas wpłatany zostaje w misję ratowania świata przed siłami zła absolutnego objawiającymi się raz na pięć tysięcy lat.	08:00 Sknerus	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
08:00 Tydzień	14:35 Koło fortuny	08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn	17:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej	11:25 Informacje kulturalne - informator kulturalny	17:15 Niedziela z...	10:25 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
08:30 Zakochaj się w Polsce	15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2022	11:30 Co za tydzień - magazyn	18:50 Wydarzenia	11:45 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny	18:05 Damy i Huzary	13:35 Zagadki losu - program	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
09:05 Czas w las - magazyn	16:15 Tak to leciało!	12:25 Herkules - serial, Polska		12:25 Znachor - dramat	19:30 Informacje kulturalne	14:35 Opowieści małżeńskie - program	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
09:35 Okrasa łamie przepisy	17:05 Lajki!	13:30 Salon sukien ślubnych: Polska		14:50 Wędrowiec Polski	20:00 Okno na podwórzu - thriller, prod. USA, 1954, reż. Alfred Hitchcock, wyk. James Stewart, Grace Kelly, Thelma Ritter, Wendell Corey, Raymond Burr	15:40 Krudowie - film komedia, USA, 2013, reż. Kirk De Micco, Chris Sanders, wyk. Nicolas Cage, Emma Stone, Ryan Reynolds, Catherine Keener, Cloris Leachman	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
10:10 Klasyczne smaki Remigiusza Rączki	17:30 Rodzinka.pl	14:05 Mam talent		15:25 Teodor Currentzis. Lux Aeterna/ Koncert	20:00 Okno na podwórzu - thriller, prod. USA, 1954, reż. Alfred Hitchcock, wyk. James Stewart, Grace Kelly, Thelma Ritter, Wendell Corey, Raymond Burr	15:40 Krudowie	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bokser wagi ciężkiej, Dan Barnes, uciekając od burzliwej przeszłości podejmuje pracę jako woźny w szkole. Obserwuje jak jeden z uczniów jest dręczony i poniżany przez rówieśników, więc postanawia mu pomóc i zaczyna go trenować, przygotowując jednocześnie do największego wydarzenia w jego życiu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
10:45 Zmiennicy - serial	18:00 Panorama	15:55 Harry Potter i więźń Azkabanu - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2004, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson		16:50 Zaginione - odnaleziona	20:00 Okno na podwórzu - thriller, prod. USA, 1954, reż. Alfred Hitchcock, wyk. James Stewart, Grace Kelly, Thelma Ritter, Wendell Corey, Raymond Burr	15:40 Krudowie	06:00 Galileo 11:00 Nokaut Były bok

JEDNA Z NAJWAŻNIEJSZYCH INWESTYCJI OSTATNIH LAT

Kanał Żeglugowy przez Mierzeję Wiślaną otwarty!

NOWY ŚWIAT. W sobotę, 17 września, uruchomiona została pierwsza, najważniejsza część inwestycji polegającej na budowie drogi wodnej między Zatoką Gdańską a Zalewem Wiślanym. Po raz pierwszy w powojennej historii Polski można swobodnie wpływać na Zalew Wiślany z pominięciem rosyjskiej strefy przybrzeżnej i bez konieczności proszenia o zgodę Federacji Rosyjskiej.

Otwarcie kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną to zakończenie uzależnienia się naszego kraju od Rosji. Prezekop Mierzei Wiślanej umożliwi swobodną i całoroczną żeglugę statków morskich do portów w Elblągu, Fromborku czy Tolkmicku. Po raz pierwszy w powojennej historii Polski można swobodnie wpływać na Zalew Wiślany, bez konieczności przepływania przez wody terytorialne Rosji. Inwestycja zwiększa bezpieczeństwo transportowe Polski. Stworzy także tysiące nowych miejsc pracy i da impuls do rozwoju turystyki.

Symboliczna data

W uroczystości na Mierzei Wiślanej udział wzięli m.in.: prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda, szef polskiego rządu Mateusz Morawiecki, wiceminister infrastruktury Marek Gróbarczyk,

prezes PiS Jarosław Kaczyński, wojewoda warmińsko-mazurski Artur Chojecki, wojewoda pomorski Dariusz Drelich, wojewoda zachodniopomorski Zbigniew Bogucki oraz przedstawiciele administracji, służb mundurowych i jednostek samorządu terytorialnego.

- Zakończenie budowy i otwarcie kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną to wielkie zwycięstwo Polski. Rozumiejmy to wszyscy patriotci, którzy wiedzą co oznacza suwerenność - powiedział prezydent RP Andrzej Duda.

Jak zaznaczył premier Mateusz Morawiecki, zostało zakończone wielkie zadanie.

- To zadanie zapoczątkował premier Jarosław Kaczyński w 2006 i 2007 r., jednak nie mogło ono zostać ukończone z powodu zmiany rządów. Dzisiaj ta droga wodna jest drogą symboliczną. Zrzucamy zależność

od Rosji. Przed ziemią elbląską otwierają się nowe możliwości - powiedział Mateusz Morawiecki.

Ambitny naród

Jak podnosił w przemówieniu minister infrastruktury, wielkie projekty infrastrukturalne wymagają wielkiej wizji i odwagi.

- Za wizjami idą strategie i programy polityczne - nie się samo nie dzieje. Za konkretnymi decyzjami stoją konkretni ludzie - ludzie, którym nie brakuje determinacji do realizacji wielkich projektów. Polacy są narodem ambitnym i nie mają kompleksów - powiedział minister Andrzej Adamczyk.

Szef resortu infrastruktury podziękował Markowi Gróbarczykowi, wiceministrowi infrastruktury, a w przeszłości ministrowi gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej, za prze-

prowadzenie tej inwestycji.

- Dziękuję także inżynierom, projektantom, operatorom maszyn, którzy zostawiają na budowach część swojego życia. Dotyczy to zarówno wielkich projektów, jak Kanał Żeglugowy przez Mierzeję Wiślaną, Via Carpatia, Via Baltica, ale też mniejszych: tych tocących się w każdym powiecie naszego kraju - dodał A. Adamczyk.

Pierwsze służowanie

Komendę do rozpoczęcia służowania wydali Marek Gróbarczyk i dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni Wiesław Piotrkowski. Pierwszą jednostką, która przepłynęła kanał na Mierzei Wiślanej był Zodiak II, flagowa jednostka służb morskich.

Trzy etapy inwestycji

Obecnie trwają prace nad II i III etapem tej inwestycji. Od kwietnia 2021 r. modernizowany jest tor wodny rzeki Elbląg

oraz budowany jest most obrotowy w Nowakowie, u ujścia rzeki. Natomiast w maju br. wykonany został wykonawca prac pogłębiarskich na Zalewie Wi-

ślany. Zakończenie całości inwestycji nastąpi w 2023 r.

Koszt realizacji całego trzyletniego przedsięwzięcia to niespełna 2 mld zł.

SUPRA KWIDZYN - Pewne zwycięstwa w lidze i pucharze

W meczu 6 kolejki V Ligi pomorskiej „KEEZA” – grupa Gdańsk II w sezonie 2022/2023 Supra Kwidzyn gościła na własnym boisku drużynę Wda Lipusz. Pewne zwycięstwo Supry 5:0 i dobra gra zespołu.

Dziesiątego września, w sobotę o godzinie 17:00 Supra wyszła na boisko z zamiarem zdobycia 3 punktów i utrzymaniu się na pierwszej pozycji w lidze. Pierwsza bramka padła w 18 minucie spotkania, kiedy to, po rzucie rożnym, w świetle bramki znalazł się Karol Karpus i piłkę zgraną przez Jacka Gretkowskiego umieścił w bramce. Akcja dwóch środkowych obrońców, pomimo wielu prób gospodarzy, była jedyną bramką w pierwszej połowie.

Goście, którzy w pierwszej połowie zagrozili bramce gospodarzy zaledwie dwukrot-

nie oddając celne strzaly, w drugiej ograniczyli się głównie do obrony dostępu do własnej bramki. Zmobilizowani gracze Supry już na początku drugiej połowy pokrzyżowali te plany. Tomasz Waclawski w zaledwie 6 minut zdobył dwie bramki po składnych akcjach gospodarzy - odpowiednio w 48 i 54 minucie. Dziewięć minut później pięknym strzałem spoza pola karnego popisał się Patrick Barwiński, pozostawiając bramkarza gości w „blokach”. Wynik spotkania ustalili w 83 minucie najlepszy strzelec Supry w tym sezonie, Tomasz Waclawski, strzelając klasycz-

nego hattricka.

Supra zachowała pierwsze miejsce w lidze razem z trzema innymi zespołami, co zwiastuje emocje w dalszej części sezonu.

W środę natomiast Supra Kwidzyn rozpoczęła swoje zmagania w Pucharze Polski - region Malbork od drugiej rundy, mierząc się na wyjeździe z zespołem Spójni Sadlinek. W tym spotkaniu szansę na większą ilość minut dostali rezerwowi zawodnicy Supry, którzy chcieli udowodnić swoją gotowość do gry.

Tak też od początku spotkania wyglądała gra przyjezd-

nych z Kwidzyna. Niewykorzystana sytuacja sam na sam gospodarzy na początku spotkania zmobilizowała zawodników Supry do jak najszybszego zintensyfikowania swoich działań na boisku. W 7 minucie strzelanie rozpoczął Adrian Tamowicz. Dwie minuty później wynik podwyższył Michał Trautsolt. Kolejna akcja już w 13 minucie przyniosła drugie trafienie Adriana Tamowicza. W 16 minucie gospodarze wykorzystali błąd defensywy Supry i strzelili bramkę po stałym fragmencie gry. Po ekspresowym początku spotkania, dalsza część pierwszej

połowy uspokoiła się. Mimo szans, które stwarzali sobie zawodnicy Supry, żadna z nich nie została wykorzystana.

W drugiej połowie drużyna Spójni Sadlinek cofnęła się do obrony, nie stwarzając sobie ostatecznie groźnych sytuacji pod bramką przyjeźdźców. Supra natomiast starała się zdobyć kolejne bramki, co przyniosło efekty w 51 minucie. Sytuację sam na sam wykorzystał Piotr Myścich, a w 78 minucie swoją trzecią bramkę w spotkaniu zaliczył Adrian Tamowicz, ustalając wynik spotkania na 5:1 dla Supry Kwidzyn.

W tygodniu poznaliśmy też kolejnego rywala. W 3 rundzie Supra Kwidzyn na własnym obiekcie podejmie Powiśle Dzierzgoń. Będzie to już trzecie spotkanie Supry z drużyną z Powiśla w historii występów w Pucharze. W poprzednich latach z rywalizacji zwycięsko wychodzili zawodnicy Powiśla Dzierzgoń.

W sobotę 17 września drużyna Supry zmierzy się ponownie z drużyną Spójni Sadlinek. Tym razem w zmaganiach ligowych. Początek meczu o godzinie 12:00 na stadionie w Sadlinkach.

Wyniki Milko Mazury MTB

Za nami udany debiut Milko Mazury MTB w Kwidzynie. Zawody zgromadziły prawie 280 zawodników. Kwidzyńscy kolarze spisali się na medalowo.

Na najdłuższym dystansie PRO jako trzeci zameldował się Dawid Przybylski z KKK - Dzikie Team Kwidzyn. Na dystansie EXPERT triumfował Michał Łomnicki z Kwidzyna. W gronie kobiet rządziła Anna Kołatka, a tuż za nią Gabriela Janowicz (obie z KKK - Dzikie Team Kwidzyn). Dystans Hobby zakończył na drugiej pozycji, z 1-sekundową stratą Mateusz Tengowski (KKK - Dzikie Team Kwidzyn). Najszybszą z pań była Emilia Grochalska (KKK - Dzikie Team Kwidzyn). Na dystansie FUN, na którym ścigają się osoby rozpoczynające swoją przygodę z wyścigami na drugiej pozycji znalazł się Dawid Kamiński (KKK SEKCJA MŁODZIEŻOWA).

Pro, Kat. Open Mężczyzn:
Marcin Białobłocki (Białob-

blocki ProCoaching) - 03:56:16
Kamil Kuszmidler (MSR Olsztyn) - 03:56:58
Dawid Przybylski (Kwidzyński Klub Kolarski - Dzikie Team Kwidzyn) - 04:04:12
Expert, Kat. Open Mężczyzn:

Michał Łomnicki (Nateck Cycling TEAM) - 03:05:50
Rafał Mielnicki (Kurpie Kadzidło) - 03:06:47
Wiesław Grala (MLEKPOL TEAM) - 03:07:46

Expert, Kat. Open Kobiet:
Anna Kołatka (Kwidzyński Klub Kolarski - Dzikie Team Kwidzyn) - 03:30:01
Gabriela Janowicz (Kwidzyński Klub Kolarski - Dzikie Team Kwidzyn) - 03:38:13
Małgorzata Jakubowska (AUTO LAND) - 03:46:48
Hobby, Kat. Open Mężczyzn:

Marcin Ryś - 01:31:26
Mateusz Tengowski (Kwidzyński Klub Kolarski - Dzikie Team Kwidzyn) - 01:31:27
Jan Sobieraj (Belta Team Gdańsk) - 01:31:29
Hobby, Kat. Open Kobiet:
Emilia Grochalska (Kwidzyński Klub Kolarski - Dzikie Team Kwidzyn) - 01:46:47
Agnieszka Pienczyn 01:56:17
Martyna Dykańska (Cykliści Rypin) - 01:56:22
Electofun E-Bike Race, Kat. Open:
Kuba Wilczak (MSR Olsztyn) - 02:42:56
Sławomir Kowanda (AUTO LAND) - 03:45:36
Fun, Kat. Open Mężczyzn:
Damian Milewski (Belta Team Gdańsk) - 00:24:31
Dawid Kamiński (KKK SEKCJA MŁODZIEŻOWA) - 00:25:43

Joachim Kowalski - 00:26:00
Fun, Kat. Open Kobiet:
Natalia Chrostek Kurpie Ka-

dzidło - 00:28:35
Ewelina Dzienkowska MSR Olsztyn - 00:34:08
Katarzyna Łagodzińska -

00:37:17
Więcej na www.mazurymtb.pl i www.facebook.com/MilkoMazuryMTB

Krzysztof Bochus w Kwidzynie

Zapraszamy na wrześniowe spotkania autorskie w Bibliotece Miejsko-Powiatowej w Kwidzynie.

29 września o godzinie 18:00, hol główny – gościem będzie Krzysztof Bochus. Po stać w Kwidzynie dobrze znana. Jego debiutem książkowym był „Czarny manuskrypt”, pierwsza część serii kryminalnej z radcą Christianem Abellem w roli

głównej. Autor „Martwego błękitu” i „Szarłatnej głębi”. Najbliższe spotkanie będzie okazją, aby pogadać o zbliżającej się premierze „Czarnej krwi” oraz o radcy Abellu, który powróci wiosną przyszłego roku”.

Biblioteka Miejsko - Powiatowa w Kwidzynie zaprasza na spotkanie autorskie z

Krzysztofem Bochusem

29.09
godz. 18:00
HOL GŁÓWNY

Kierunek Biblioteka

Noc biletów ANIMO – PIĄTEK – Odliczamy

W dniach 4-8 października 2022 Scena Lalkowa imienia Jana Wilkowskiego w Kwidzynie zaprasza na Międzynarodowy Festiwal ANIMO.

W obecnej 21. (oczko) edycji festiwalu sztuki teatru animacji zobaczymy 10 spektakli.

Przyjadą goście z Republiki Czeskiej, Hiszpanii, Francji, Korei oraz USA. Polscy artyści zaprezentują swoje najnowsze artystyczne działania.

Niespodzianką będzie występ kwidzyńskich seniorów, młodzieży oraz dzieci w dwóch propozycjach:

MIESZKANIEC – Rodzina Nowaków

KRASNOLUDKI – jako wy-

nik warsztatowych działań teatralnych

W ramach ANIMO 2022 odbędą się również warsztaty ruchu, animacji, śpiewu, dziennikarstwa prowadzone przez Polaków, Słowaków, Węgrów i Włochów.

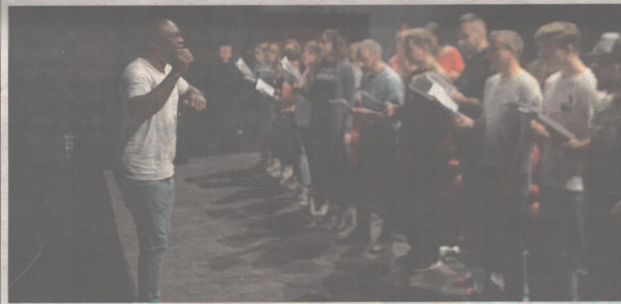
W przedsprzedaży można zakupić festiwalowe bilety i znaleźć więcej informacji na temat 21. Międzynarodowego Festiwalu ANIMO Kwidzyna 2022. Niższej ceny już nie będzie.

Koncert gospel „Testify”

Koncert „Testify” podsumowujący warsztaty gospel. Uczestnicy warsztatów oraz Brian Fantress, zaprezentują mieszkańcom Kwidzyna rezultat swojej dwudniowej pracy. Koncert spełni podwójną rolę. Z jednej strony mamy nadzieję ugości tych z Państwa, którzy chcą rozplynąć się w dźwiękach muzyki gospel, z drugiej natomiast da możliwość bliskim z rodzin uczestników, aby ocenili ich postępy.

KIEDY: 25 września godz. 17:00, **GDZIE:** Teatr ul. Katedralna 18, **CENA:** 20 zł

KWIDZYŃSKIE CENTRUM KULTURY
HARFA GOSPEL CHOIR

© Copyright

WARSZTATY GOSPEL

Prowadzący: Brian Fantress
z koncertem powarsztatowym „TESTIFY”

24-25 września 2022r.

TEATR
zapisy tel: 502 303 444
Koszt dwudniowych warsztatów: 20 zł/os

Prezes Zarządu Terenów Rekreacyjno – Wypoczynkowych „Miłosna” spółka z o.o. w Kwidzynie

Informuje o podaniu do publicznej wiadomości na okres 21 dni tj. od 21.09.2022 do dnia 12.10.2022r. wykazu zawierającego informacje : o działce o numerze 7/215 położonej przy ul. Miłosnej 18 przeznaczonej do sprzedaży na usługi nieuciążliwe.

Wykaz wywieszony jest na tablicy ogłoszeń w biurze TR-W Miłosna oraz na stronie internetowej www.milosna.kwidzyn.pl

Szczegółowych informacji o nieruchomości udziela Kierownik Ośrodka TR-W Miłosna. 55 279 39 58

Smaki Jesieni

24 września 2022r.
godz. 10.00 - 15.00
deptak Piłsudskiego

TARGI STAROCI
JESIENNE PRZYSMAKI
PRZETWORY I CIASTA
ŚWIĘTO CHLEBA

PROGRAM ARTYSTYCZNY
PLAC JP II
godz. 15.00 koncert "SZARE MIRAŻE"
Klub Dobrej Piosenki w repertuarze zespołu MAANAM

godz. 16.30 - koncert
TAŃKA SZAFRANIEC - "MOZAIKA"

Kwidzyńskie Towarzystwo Przyjaciół Chorych

Placówki oświatowe:
Szkoły Podstawowe nr 2, 4, 5, 6
Szkoła Podstawowa z O/Mistrzostwa Sportowego
Kwidzyńskie Szkoły Społeczne
i Liceum Ogólnokształcące
OHP Kwidzyna

XIII BIEG ULICZNY LIWA CUP PRABUTY 2022

START I META PRZY FONTANNIE ROLANDA

24 WRZEŚNIA
GODZ. 14:00

- ROZPOCZĘCIE IMPREZY - 14:00
- BIEG GŁÓWNY na 5500 m. - 16:15
- REGULAMIN ZAWODÓW NA WWW.PCKIS.PL

MISTRZOSTWA POLSKI W TRÓJBOJU SIŁOWYM KLASYCZNYM

Przywieźli worek medali

POWIAT. 18 medali, w tym 16 indywidualnie i dwa drużynowo zdobyli zawodnicy sekcji trójboju siłowego LKS Nadwiślanin w Kwidzynie podczas Mistrzostwa Polski w trójboju siłowym klasycznym w Będzinie. Z mistrzostw przywieźli 6 złotych, 7 srebrnych i 3 brązowe. Drużynowo dziewczęta zdobyły złoto a chłopcy srebro. Dodatkowo Amelia Sławska, w kategorii wag. 69 kg do lat 16, ustanowiła nowy rekord Polski w cięgu - 130,5 kg.

18 medali, w tym 16 indywidualnie i dwa drużynowo zdobyli zawodnicy sekcji trójboju siłowego LKS Nadwiślanin w Kwidzynie podczas Mistrzostwa Polski w trójboju siłowym klasycznym w Będzinie. Na zdjęciu zawodniczki LKS Nadwiślanin Kwidzyn z trenerem Zbigniewem Lewickim.

Przygotowywaliśmy się do tych mistrzostw, ciężko trenując przez cały rok. Ubiegłoroczne mistrzostwa były najlepsze w historii naszej sekcji trójboju siłowego LKS Nadwiślanin Kwidzyn. Myślałem, że tak dobry start tak szybko się nie powtórzy. Na te zawody zabrałem aż 17 zawodników w tym 10 debiutantów. Wystartowali rewelacyjnie i zdobyliśmy rekordową ilość 18 medali. 16 indywidualnie - 6 złotych, 7 srebrnych i 3 brązowe. Drużynowo dziewczęta złoto a chłopcy srebro oraz rekord Polski Amelki Sławskiej kat. wag. 69 kg do lat 16 w cięgu 130,5 kg. Lidka Grześkowiak zdobyła złoto w kategorii wag. 43 kg do lat 14. To debiutantka, która trenuje od 2 miesięcy. Zaliczyła wszystkie podejścia. W trójboju było 160 kg. Piękny start i powołanie do kadry narodowej. Dominika Skonieczna zdobyła brąz w kategorii wag. 52 kg do lat 17. Podobnie jak w ubiegłym roku medal wywalczony w ostatnim podejściu. W trójboju osiągnęła 250 kg. Dominika to wojownik, który nigdy się nie poddaje. Amelka Grześkowiak zdoby-

ła srebro w kategorii wag. 57 kg do lat 16. To kolejna debiutantka, która trenuje od 3 miesięcy. Jej wyniki w trójboju to 175 kg. Za rok zawalczy o złoto. 15-letnia Amelia Sławska wywalczyła złoto w open, w kategorii wagowej 69 kg. Rekord Polski do lat 16 w cięgu -130,5 kg, po wspaniałej walce. Amelia w trójboju miała 295,5 kg. Dostała powołanie do kadry narodowej. To nasza gwiazda, waleczne serce - cieszy się Zbigniew Lewicki, trener trójboistów siłowych. Kolejna zawodniczka, która wróciła ze złotym medalem w kategorii wag.76 kg do lat 16 to Magdalena Radziniwska.

Każde podejście piękne i z pełną determinacją. Magda trenuje kilka miesięcy, a w trójboju uzyskała 285 kg. W cięgu 130 kg z zapasem. Kinga Kózka, 19 lat i kat. 84+ to kolejny talent, który na treningu uzyskuje takie wyniki jak zawodniczki z kilkuletnim stażem. Trenuje pięć miesięcy. Wszystkie podejścia zaliczone czysto technicznie i pewnie. Trójbój - 320 kg. Kinga Świdzka, 20 lat w kategorii wag. 84+ to najbardziej utytułowana zawodnicz-

ka w drużynie. Jej start to rewelacja. Do złota zabrakło niewiele. Uzyskała 180 kg w cięgu było minimalne niedociągnięcie. Trójbój to wynik 430 kg. Kinga uzyskała nominację do mistrzostw Europy. Monika Noga, kat. wag. 57 kg jest weteranką W1. To Trzecie złoto Moniki. Wszystkie podejścia zaliczone pewnie. W trójboju uzyskała 235 kg. Paweł Kaźmierski, 19 lat w kategorii wag. 59 kg. Paweł pomimo tego, że zbijał 3 kg wagi, pewnie wywalczył złoto. Zaliczył wszystkie podejścia. W trójboju uzyskał 342,5 kg - relacjonuje Zbigniew Lewicki.

W mistrzostwach wystartował Dawid Felkner (15 lat, kat. wag. 74 kg). To debiutant, który zajął piąte miejsce.

Dawid to kolejny kandydat do medalu i do dołączenia do kadry narodowej jak zanie systematycznie trenować. Tylko jedno podejście spalone za błąd techniczny, pozostałe pewnie i pięknie technicznie. W trójboju uzyskał 327,5 kg. Fabian Blokowski zdobył srebrny medal, 15 lat, kat. wagowa 74 kg. Był najmłodszym zawodnikiem startującym w tej katego-

rii. Piękny start, Fabian był oprowadzony i spokojny. Minimalny błąd techniczny w cięgu z ciężarem 177,5 kg pozbawił go złota. Sztanga była wyciągnięta na pełną wysokość, ale sędziowie dopatryli się błędu. Za rok będzie złoto. Wynik w trójboju to 405 kg. Srebrny medal zdobył Damian Lewandowski. 16 lat, kat. wag. 93 kg. To debiutant, który trenuje 5 miesięcy. Jest wulkanem energii, w każdym podejściu było 10 kg zapasu. Piękny, rewelacyjny start. Uzyskał w trójboju wynik 440 kg. Kolejny nasz zawodnik to Jakub Obuchowski, 16 lat w kategorii wag. 93 kg. Jakub zajął czwarte miejsce. Gdyby mógł, przyznałby Kuby złoto za walkę, jaką stoczył w cięgu z ciężarem 177,5 kg. Rekord Kuby na treningu to 160 kg, ale trzeba było iść na 177,5 kg na medal brązowy. Niewiele brakowało do wyciągnięcia tego ciężaru. Piękna walka, pewne i piękne technicznie wszystkie podejścia. Kuba to nasz bohater. W trójboju uzyskał 392,5 kg. Jakub Naguszewski, 16 lat kat. wagowa 105 kg. Kuba ważył 93,5 kg. To wielki talent, który wywalczył srebro. Jak będzie trenował systematycznie, to o wyniki jestem spokojny. W trójboju uzyskał 415 kg. Kolejny srebrny medal zdobył Maciej Sławski, 17 lat, kat. wagowa 120 kg. Maciek ważył 105,4 kg. Piękne wszystkie podejścia z zapasem. Maciej wystartował jak zawodowiec zdecydowanie i pewnie. Był najmłodszy i pokonał brązowego medalistę mistrzostw świata. Wynik w trójboju to 577,5 kg. Jakub Sylwestrzak, 22 lata, kat. wag.105 kg. Pomimo tego, że Kuba był po nocej zmianie w pracy i pomagał mi przy podejściach moich zawodników, to nawet zmęczony potrafił wywalczyć brązowy medal, a lekko nie było. W trójboju uzyskał 657,5 kg - mówi Zbigniew Lewicki.

Amelia Sławska, w kategorii wag. 69 kg do lat 16, ustanowiła nowy rekord Polski w cięgu - 130,5 kg.

Lidia Grześkowiak zdobyła złoto w kategorii wag. 43 kg do lat 14. To debiutantka, która trenuje od 2 miesięcy.

Andrzej Łasak to weteran (W2, kat. wagowa 120 kg.), dla którego był to pierwszy start po kontuzji barku. Wrócił po prawie 2-letniej przerwie, a mimo to bez większego wytrenowania niewiele zabrakło mu do złotego medalu.

- 237,5 kg w cięgu było w zasięgu. Następnym razem będzie złoto. Andrzeja determinacja może być wzorem dla młodych. Wspaniały start. W trójboju uzyskał 585 kg. Dzięki wszystkim za zaangażowanie w treningi, które są bardzo cięż-

kie, ale efekty widać. Dzięki temu też za wspaniałą walkę na pomoście i waleczne serce, jakie pokazali przy każdym podejściu. Jestem dumny z moich zawodników i nie żałuję ani minuty, które im poświęciłem i będę to robił dalej. Dzięki wszystkim naszym sponsorom, miastu Kwidzyn i gminie Kwidzyn, a także rodzicom i wszystkim osobom, bez których pomocy start w mistrzostwach byłby niemożliwy - podkreśla Zbigniew Lewicki

(jk)

Las to nie wysypisko

Nielegalne składowiska odpadów, to największe zmartwienie Nadleśnictwa Kolbudy. W świetle prawa domniemanym właścicielem odpadów jest właściciel gruntu. W przypadku większości naszych lasów w kraju, są to Lasy Państwowe.

W związku z tym odpowiedzialność za usunięcie tych odpadów oraz potężne koszty za ich wywiezienie spadają na nadleśnictwa. Rocznie na ich likwidację, w naszym nadleśnictwie wydajemy ze swoich środków finansowych ok. 200 tys. zł! Często lądują w lesie śmieci wielkogabarytowe, po remontach mieszkań i wymianie mebli, przyczepy zużytych opon i części samochodowych.

A gdański zakład utylizacyjny siasiaduje bezpośrednio z lasami wokół Otomina. Zdarzają się też egzotyczne okazy, takie jak np. porzucone zwłoki krokodyla w Leśnictwie Bąkowo. Odpady różnego wyrzucają do lasu m. in. użytkownicy dróg publicznych. Po co śmiecić sobie w samochodzie? Najprościej pozbyć się odpadów przez okno. Rośnie również zjawisko nielegalnych wysypisk śmieci. Za przyczynę takiego stanu rzeczy uznaje się przede wszystkim fakt bliskości aglomeracji Trójmiejskiej oraz związanego z tym rozwojem budownictwa. Wzrastające opłaty za wywóz i składowanie odpadów, powodują, że trafiają one do lasu. Niezwykle atrakcyjne tereny pomorskich lasów przyciąga-

ją rzesze turystów. Największą ilość śmieci pozostawiana jest w weekendy nad zbiornikami wodnymi.

W miejscach o dużym natężeniu turystycznym ustawili smośmy tablice „Swoje śmieci zabierz ze sobą” z komunikatywną grafiką. Promujemy wszystkimi możliwymi kanałami zasadę „Leave no trace”. To idea etyki outdoorowej, która odnosi się do bycia w przyrodzie bez pozostawiania w niej śladów bądź ich zminimalizowania. Wykrycie sprawy w tego typu przypadkach jest oczywiście trudne, ale udaje się czasami ukarać winnego. Media w całej Polsce obiegała wiadomość, po ujawnieniu filmu z ukrytej kamery, zamontowanej przez Straż Leśną – „Fotopułapkę umieściliśmy wśród drzew w okolicach Babiego Dołu (nieopodal drogi krajowej nr 20), ponieważ w tej okolicy notorycznie wyrzucane były do lasu całe skrzynki z rybami. Przy tej okazji kamera uchwyciła mężczyznę, który wyrzuca bezceremonialnie worek ze śmieciami do lasu” – mówi Komendant Straży Leśnej Tomasz Lis. Po ujawnieniu nagrania na Facebooku w sieci zawrzało. Dzięki internautom, udało się namie-

rzyć sprawcę i ukarać. Otrzymał on mandat i posprzątał śmieci w lesie. Obecnie mandat wynosi 500 zł. Rządzący zapowiadają wprowadzenie do Kodeksu Karnego znacznie większe kary dla śmieciarzy. Niepokojącym faktem jest, iż zjawisko to z roku na rok nasila się, pomimo domniemanego wzrostu wiedzy ekologicznej społeczeństwa. Jednak wielu z nas ten problem nie jest obojętny. Często zgłaszają się do nas różne grupy wolontariatu z różnych firm, szkół, stowarzyszeń itp., które chętnie sprzątaj lasy z nielegalnych odpadów. Jest i optymistyczny akcent. Dzieci, które spacerują z nami po lesie są oburzone napotkanymi śmieciami. Często same z własnej woli zaczynają je zbierać, nie mogąc przejść obojętnie obok takiego znaleziska. Oby taka świadomość pozostała w nich w późniejszym, dorosłym życiu. Lasy mają ogromne znaczenie dla klimatu, gospodarki, pełnią funkcje ochronne, są też miejscem do wypoczynku, rekreacji, siedliskiem dla wielu gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Niestety ogniem, które nie pasuje do tego miejsca są śmieci. Nie tylko szpecą naturalny

krajobraz, zniechęcają do odwiedzenia lasu, ale są śmiertelnym zagrożeniem dla wielu zwierząt i zmieniają ich naturalne zachowania. Śmieci rozkładają się często uwalniając chemikalia, które mogą skażić powietrze, glebę i wodę. Sprzyjają rozwojowi niebezpiecznych bakterii. Natychmiast po ich pozostawieniu pojawiają się na miejscu zwierzęta, najczęściej dziki i lisy, które rozgryzają pozostawione worki i posilają się ludzkimi odpadkami. Przy tej okazji rozrzucają je po większej powierzchni i tworzy się straszny bałagan. W przypadku pożaru lasu są paliwem, które podtrzymuje ogień i ułatwia jego rozprzestrzenienie.

Nam wszystkim powinno zależeć, aby nasz las był czysty i miło się nam w nim wypoczywało. Jednak nie tak to powinno działać. Raczej nikomu nie wypoczywa się dobrze w zaśmieconym lesie. Las to nie wysypisko!

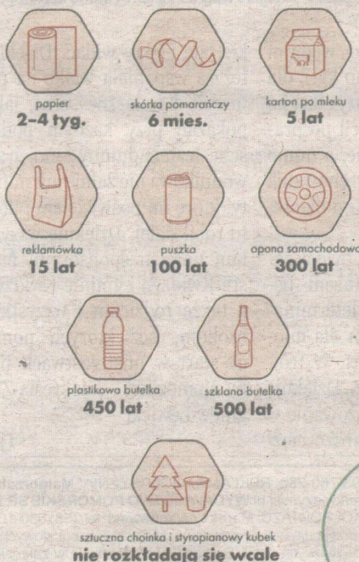
Każdego roku leśnicy usuwają z lasów tyle śmieci, że wypełniłyby one tysiąc wagonów kolejowych – 100 tys. m³. Lasy Państwowe przeznaczają na ten cel blisko 20 mln zł rocznie. Podejmują działania zmierzające do zminimalizowania zjawiska zanieczyszczenia drzewostanów odpadami i utrzymania lasów w jak najlepszym stanie. Duże nakłady kierowane są na przedsięwzięcia z zakresu profilaktyki, w tym zwłaszcza na edukację społeczeństwa, nagłaśnianie problemu w mediach, patrole

realizowane będzie zadanie uprzążania terenów leśnych z odpadów oraz likwidacji nielegalnych wysypisk śmieci pojawiających się zwłaszcza w pobliżu miast i osiedli. Zabrane w trakcie realizacji zadania nieczystości w efekcie końcowym trafiają na składowiska odpadów. Poza tym, angażując się w działania profilaktyczne, nadleśnictwa będą dokonywać regularnego usuwania odpadów z miejsc postoju oraz wypoczynku, gdzie turyści, jak również okoliczni mieszkańcy pozostawiają znaczne ilości śmieci. W miejscach tych wystawione i utrzymywane będą bowiem kontenery na odpady, które z częstotliwością uzależnioną od występujących potrzeb będą opróżniane przez wyspecjalizowane firmy, z którymi nadleśnictwa podpisują umowę. Pozostaje nadzieja w zmianie mentalności naszego społeczeństwa, abyśmy wszyscy mogli korzystać z czystych lasów.

ŚMIECI W LESIE

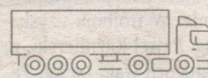
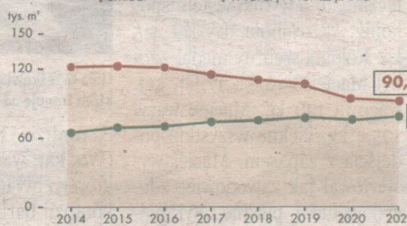
Lasy państwowe są monitorowane. Za pozostawianie śmieci w lesie grożą mandat i sankcje.

Jak długo się rozkłada?

Sprzątanie lasu

ILE WYWOZI SIĘ ŚMIECI | ILE LASY PAŃSTWOWE WYDAJĄ NA SPRZĄTANIE

Śmieci zebrane w 2021 roku wypełniłyby naczepy 1000 tirów

Śmieci

są śmiertelnym zagrożeniem dla zwierząt

mogą przyczynić się do powstania pożaru

powodują skażenie wód, w tym wody pitnej

powodują skażenie gleby

uwalniają do atmosfery trujące substancje

szpecą krajobraz i odstrasza turystów

sprzyjają rozwojowi bakterii i niebezpiecznych grzybów

wystawiają okolicznym mieszkańcom niechlubne świadectwo

NIE ŚMIEĆ W LESIE

#ToTakieProste

#BądźDobryDlaLasu

